Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2024 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	937 886 705
Organisasjonsform:	Sparebank
Foretaksnavn:	GRUE SPAREBANK
Forretningsadresse:	Solørvegen 1048 2260 KIRKENÆR

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2024 - 31.12.2024

Konsern

Morselskap i konsern:	Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Tom Sjaatil
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	05.03.2025

Grunnlag for avgivelse

År 2024: Årsregnskapet er elektronisk innlevert

År 2023: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2024

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 29.04.2026

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
RESULTATREGNSKAP			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjone		7 647 000	5 513 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder		220 590 000	163 936 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av rentebærende verdipapirer		27 663 000	22 258 000
Øvrige renteinntekter		1 237 000	643 000
Sum renteinntekter og lignende inntekter		**257 137 000**	**192 350 000**
Rentekostnader og lignende kostnader			
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på gjeld til kredittinstitusjoner og finansiering		583 000	520 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder		104 665 000	60 915 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på utstedte verdipapirer		29 935 000	21 810 000
Øvrige rentekostnader		3 581 000	3 101 000
Sum rentekostnader og lignende kostnader		**138 764 000**	**86 346 000**
Netto renteinntekter	18	**118 373 000**	**106 004 000**
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		35 812 000	30 243 000
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		1 576 000	1 692 000
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter		4 848 000	7 088 000
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter		4 372 000	-149 000
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		**9 220 000**	**6 939 000**
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer		51 000	754 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter		2 359 000	1 086 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		304 000	202 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle garantier		-91 000	-39 000
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		**2 623 000**	**2 003 000**
Andre driftsinntekter		1 685 000	2 095 000
Lønn og andre personalkostnader	21	42 217 000	35 816 000
Andre driftskostnader	22	**39 096 000**	**39 000 000**
Av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler			
Avskrivninger	30	2 912 000	2 753 000
Sum av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst tap på ikke-finansielle eiendeler		**-2 912 000**	**-2 753 000**
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer			
Kredittap på utlån målt til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendring over andre inntekt		920 000	6 106 000
Kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter som ikke måles til virkelig verdi over resultat		41 000	22 000
Sum kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer	11	**961 000**	**6 128 000**
Resultat før skatt fra videreført virksomhet		**80 951 000**	**61 895 000**
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	23	18 948 000	15 077 000
Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		**62 003 000**	**46 818 000**
Resultat før andre inntekter og kostnader		**62 003 000**	**46 818 000**
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader knyttet til investeringer i egenkapitalinstrumenter	25	-5 647 000	12 124 000
Sum andre inntekter og kostnader		**-5 647 000**	**12 124 000**
Totalresultat for regnskapsåret		**56 356 000**	**58 942 000**

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
BALANSE - EIENDELER			
Kontanter og kontantekvivalenter	24-25	34 898 000	34 528 000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	24-25	118 156 000	133 288 000
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		**118 156 000**	**133 288 000**
Utlån til og fordringer på kunder			
Utlån og fordringer på kunder til amortisert kost	6-11,24-25	3 665 135 000	3 313 622 000
Sum utlån og fordringer på kunder		**3 665 135 000**	**3 313 622 000**
Rentebærende verdipapirer			
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	26	478 883 000	444 488 000
Sum rentebærende verdipapirer		**478 883 000**	**444 488 000**
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter			
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	27-28	279 599 000	226 165 000
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter			
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	29	0	758 000
Varige driftsmidler			
Eierbenyttet eiendom		18 823 000	18 065 000
Andre varige driftsmidler		23 359 000	7 417 000
Sum varige driftsmidler	30	**42 182 000**	**25 482 000**
Andre eiendeler			
Eiendeler ved utsatt skatt		2 063 000	1 824 000
Andre eiendeler		1 335 000	2 238 000
Sum andre eiendeler	31	**3 398 000**	**4 062 000**

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
SUM EIENDELER		**4 622 251 000**	**4 182 393 000**
BALANSE - GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Sum innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		**0**	**0**
Innskudd og andre innlån fra kunder			
Innskudd og andre innlån fra kunder til amortisert kost	32	3 421 711 000	3 078 877 000
Sum innskudd og andre innlån fra kunder		**3 421 711 000**	**3 078 877 000**
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	33	453 530 000	452 958 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		**453 530 000**	**452 958 000**
Finansielle derivater			
Annen gjeld			
Annen gjeld	34	32 124 000	14 400 000
Avsetninger			
Forpliktelser ved periodeskatt	23	18 775 000	14 437 000
Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter		119 000	78 000
Andre avsetninger			4 280 000
Sum avsetninger		**18 894 000**	**18 795 000**
Ansvarlig lånekapital			
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	33	70 676 000	40 201 000
Sum ansvarlig lånekapital		**70 676 000**	**40 201 000**
Fondsobligasjonskapital			
Fondsobligasjonskapital til virkelig verdi	35	40 000 000	40 000 000
Sum fondsobligasjonskapital		**40 000 000**	**40 000 000**
Sum gjeld		**4 036 935 000**	**3 645 231 000**
EGENKAPITAL			

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Innskutt egenkapital			
Sum innskutt egenkapital		**0**	**0**
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		69 657 000	75 375 000
Sparebankens fond		501 157 000	452 287 000
Gavefond		14 500 000	9 500 000
Sum opptjent egenkapital		**585 314 000**	**537 162 000**
Sum egenkapital		**585 314 000**	**537 162 000**
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		**4 622 249 000**	**4 182 393 000**

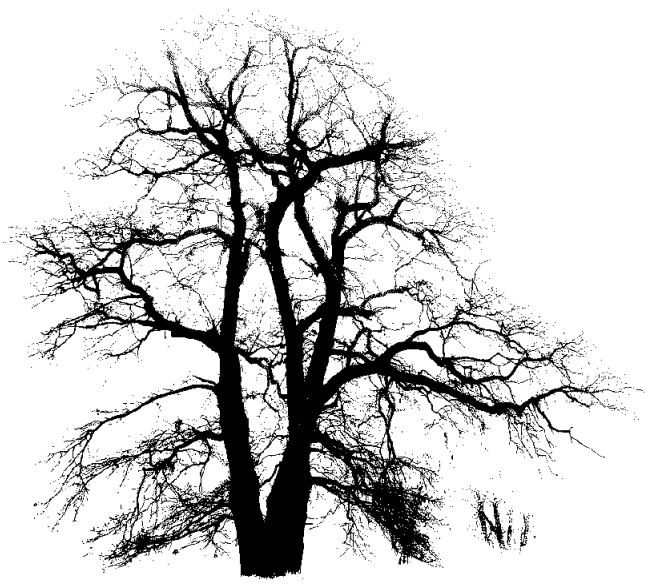

Årsrapport 2024

GRUE SPAREBANK

Årsberetning 2024

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

Økonomiske utviklingstrekk i 2024

Den økonomiske utviklingen nasjonalt og internasjonalt påvirker Grue Sparebanks rammebetingelser, og den påvirker våre kunders og det lokale næringslivets rammebetingelser. Styret har derfor valgt å omtale noen viktige makroøkonomiske forhold innledningsvis.

Etter år preget av pandemi og krig, var 2024 et normalår med moderat vekst i økonomien, fallende inflasjon, bedring i kjøpekraften for folk flest, og fortsatt lav arbeidsledighet.

BNP for Fastlands-Norge økte med om lag ett prosentpoeng. Dette er bare litt under trendveksten for norsk økonomi. Derfor ble det bare en marginal økning i arbeidsledigheten fra 1,8 prosent i 2023, til 2,0 prosent i 2024. Antall konkurser økte med 5 prosent fra 2023 til 2024, ifølge Fair Group. En fjerdedel av konkursene kom i bygg- og anleggsektoren.

Konsumprisindeksen steg med 3,1 prosent, kjerneinflasjonen 3,7 prosent. I løpet av året falt inflasjonstakten og i desember var 12-mnd raten henholdsvis 2,2 og 2,8 prosent. Med en lønnsvekst på 5,2 prosent, økte husholdningenes kjøpekraft hele 2 prosent.

Norges Bank holdt sin styringsrente uendret på 4,5 prosent gjennom hele fjoråret. Pengemarkedsrenten har falt med en tidel takket være god likviditet i banksektoren og forventninger om rentekutt i mars 2025. God vekst i kjøpekraft, tro på at rentetoppen er passert, og lav boligbygging bidro til en vekst i boligprisene på 2,7 prosent.

Valutamarkedet var urolig med en gjennomgående meget sterk dollar, men for gjennomsnittet av våre importvalutaer, målt ved I-444 indeksen, endte norske kroner med en moderat svekkelse på 0,8 prosent for året som helhet.

Kredittveksten var svak gjennom året, men ser ut til å ha tatt seg noe opp i husholdningssektoren mot slutten av året; +3,9 prosent som 12-måneders vekst i november. Ikke finansielle foretak har fortsatt meget svak kredittvekst (+1,9%), mens kommunene har måtte bøte på sine svake finanser med sterk vekst i sine låneopptak (+7,6%).

Mange banker har fått rekordresultat i 2024. Utsiktene for bankene i 2025 vurderes lyse, men er som alltid avhengig av utenlandske forhold som Norge ikke rår med. I Norge ventes kjøpekraften i husholdningene å stige, rentene komme litt ned, og boligprisene å øke i hele landet. BNP-vekst antas å holde seg høy nok til at arbeidsledigheten ikke stiger videre. Konjunkturbarometeret for industrien viser i 4. kvartal 2024 den sterkeste optimisme for fremtiden siden 2019.

Internasjonalt er det fortsatt krig i Ukraina og stor uro i Midt-Østen. President Trump har startet sin andre presidentperiode med flere kontroversielle utspill og tiltak. Den internasjonale spenningen mellom bl.a. Kina og USA og mellom Russland og NATO er stor. Norske sikkerhetsmyndigheter varsler økt risiko for aktivitet fra fremmede makter på norsk jord. 2025 vil ellers bli preget av at det er Stortingsvalg og stor spenning om Stortingets sammensetning og hvem som danner regjering.

Lokale forhold og lokalt næringsliv

Bankens primære markedsområde er preget av mange små bedrifter i næringer med relativ lav lønnsomhet og svak vekst. Liten tilgang på egenkapital er en utfordring ved finansiering av vekst og ved investeringer i varige driftsmidler. Investeringsviljen i det lokale næringslivet oppleves generelt sett som relativt liten, hvis en ser bort fra landbruket. Evnen til å skape lønnsomhet og egenkapital til nyinvesteringer er klart størst for de store bedriftene, som fungerer som motorer ved at de skaper ringvirkninger for øvrig næringsliv.

Det jobbes godt med næringsutvikling i Kongsvingerregionen, spesielt i regi av Klosser Innovasjon. For regionen samlet sett har etableringsviljen for små virksomheter med begrenset utviklingspotensial vært tilfredsstillende i de senere årene. Negativ befolkningsutvikling over tid og en aldrende befolkning, er regionens største utfordring. I den senere tid kan det synes som om befolkningstallet har stabilisert seg eller i det minste at nedgangen er redusert, men samtidig med store forskjeller kommunene imellom.

Landbruk utgjør 59,2 % av bankens utlån til næringslivskunder og er derfor viktig for banken. Regionen har et meget aktivt landbruksmiljø som preges av stadig færre, men mer profesjonelle bønder. Strukturrasjonaliseringen i jordbruket fortsetter ved at eiendommer i hovedsak leies ut til nabobønder, men også ved at

eiendommer i økende grad legges ut for salg. Utviklingen med at produksjonsarealet skilles fra gardstunet og selges til andre bønder har fortsatt med uforminsket styrke.

Strukturrasjonaliseringen reduserer det totale investeringsbehovet i næringen. Prisene på landbrukseiendommer har steget kraftig de senere årene. Dette skyldes dels sterk interesse hos mange bønder for å utvide produksjonen, og dels kjøpere med hovedinntekt fra annen virksomhet, som vektlegger bomiljø sterkere enn inntektsmulighetene på eiendommene. Strukturrasjonaliseringen fører til en reduksjon i antall aktive gårdbrukere og spesielt heltidsbrukere. Innovasjon Norge er en viktig finansieringskilde for investeringer i husdyrproduksjon og en viktig samarbeidspartner for Grue Sparebank.

Lønnsomheten i landbruksproduksjonene påvirkes i stor grad av vær- og markedsforhold. Avlingene ble jevnt over gode i 2024, men en bløt avslutning på vekstsesongen medførte dårligere avlinger og kvalitet på korn og poteter enn forventet. Markedsforholdene for svine- og storfeproduksjonene har vært krevende, med store og økende reguleringslager. For slaktekylling har det vært god balanse i markedet. For konsumegg har etterspørselen økt kraftig og det har i perioder vært for lite egg i markedet. Høye driftskostnader og økende kapitalkostnader presser lønnsomheten i både husdyr- og planteproduksjonene. Landbruket omfattes av myndighetenes strømstøtteordning, noe som har bidratt veldig positivt.

Det er fortsatt få skogeiendommer som legges ut for salg. Etterspørselen er stor, og bortfall av prisregulering på skogeiendommer har medført en spesielt kraftig prisøkning på disse. Noen av landets høyeste omsetningspriser på skog er oppnådd i vår region.

Aktiviteten i skogbruket i Innlandet var rekordhøy i 2024 med meget gode priser på både skurtømmer, massevirke og energivirke. Tømmer- og massevirkeprisene viser fortsatt god trend inn i 2025, selv om ferdigvaremarkedene bremser. Banken har relativt mange skogentreprenører og transportører som kunder. Aktiviteten i skogbruket påvirker disse virksomhetene direkte.

Grue Sparebank ser det som viktig å bidra til næringsutvikling og verdiskaping i området, noe som er av vesentlig betydning for bankens egen drift framover. Banken har i 2024 etablert en egen avdeling for bedriftsmarked. I tillegg vil det vurderes om banken skal delta gjennom deleierskap eller på annen måte i lokale næringsutviklingsaktører.

Grue Sparebank har vært største eier i Grue Næringsselskap AS, med 49,9% Nest største aksjonær var Grue kommune. Grue Næringsselskap AS ble på tampen av året solgt til Grue Bygdeservice AS.

Markedsforhold / strategi

Grue Sparebank har hovedkontor på Kirkenær i Grue kommune og rådgivningskontor på Flisa i Åsnes kommune (etablert i oktober 2015) og i Leiret i Elverum kommune (etablert i oktober 2020). Rådgivningskontorene på Flisa og i Leiret er bemannet med dagligbankrådgivere, forsikringsrådgivere og kreditt/spare-rådgivere. I mars 2025 åpner Grue Sparebank rådgivningskontor i Hamar sentrum.

Hovedtyngden av Grue Sparebanks kunder i privatmarkedet er lokalisert i kommunene Kongsvinger, Grue, Åsnes, Våler og Elverum i Innlandet fylke. Banken har i tillegg en del privatkunder i Akershus og Oslo, samt enkeltkunder spredt ut over det meste av Sør-Norge. Av totale utlån i privatmarkedet er 82,0 % innenfor Innlandet Fylke (note 7).

Bedriftsmarkedet er forbundet med større risiko enn privatmarkedet. Banken har i 2024 etablert egen avdeling for bedriftsmarked, for å sikre en mer profesjonell oppfølging av bedriftsmarkedet, og samtidig sikre at bankens risiko er på akseptabelt nivå. Bankens bedriftsengasjementer er i hovedsak begrenset til lokalmarkedet, bestående av Kongsvinger, Grue, Åsnes, Våler og Elverum kommuner. Lokalmarkedet vil utvides med kommunene Hamar, Stange, Løten og Ringsaker som følge av etableringen i Hamar. Banken har unntaksvis bedriftsmarkedsengasjementer utenfor bankens lokalområde, når vi har spesiell god kjennskap til eier/driver. Av bankens bedriftsmarkedsengasjementer er 88,2 % av volumet innenfor lokalområdet.

Banken gjennomførte i 2024 en stor utvidelse av kontoret i Leiret i Elverum. Bankens ledere for privatmarked og bedriftsmarked, og bankens risiko- og complianceansvarlig har primært arbeidssted her. Grue Sparebank arbeider for å bli en relevant aktør i både privat- og bedriftsmarkedet i Sør-Østerdal og på Hedemarken.

Grue Sparebank vektlegger forsvarlig, bred, god rådgivning og aktiv kundeomsorg overfor sine kunder for å tilfredsstille kundenes behov for finansielle tjenester og forsikringstjenester i størst mulig grad. Vårt mål er at våre kunder skal ha en god og helhetlig plan for sin økonomi. Banken har gjennom 2024 ansatt 17 nye medarbeidere, hvorav 13 har tiltrådt innen årets slutt. Tre medarbeidere valgte å slutte i banken i 2024. Den store veksten er en bevisst investering i kapasitet og kompetanse.

Ved utløpet av 2024 har banken 13 autoriserte finansielle rådgivere (sparing), 21 autoriserte skadeforsikringsrådgivere privatmarkedet, 6 autoriserte skadeforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet, 19 autoriserte personforsikringsrådgivere privatmarkedet, 7 autoriserte personforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet og 15 autoriserte kredittrådgivere.

Grue Sparebank har også i 2024 hatt svært positiv utvikling i antall nye kunder og har hatt positiv utvikling innenfor alle produktområder. Bankens kjerneverdier er å være pålitelig, tilgjengelig og løsningsorientert. Mange kunder ønsker den nærheten og tilgjengeligheten som banken tilbyr. Konkurransen i bankmarkedet oppleves fortsatt sterk, spesielt for boliglån og lån til primærnæringer. Grue Sparebank har konkurransedyktige betingelser i forhold til de bankene det er naturlig å sammenligne seg med.

Grue Sparebank gjennomfører regelmessig undersøkelse av kundetilfredshet blant bankens privatkunder i samarbeid med Kantar TNS. Kundeundersøkelsene viser høy kundetilfredshet, og lojalitet godt over snittet for alle bankene i Norge som har gjennomført slike undersøkelser. Undersøkelsene viser at kundene ønsker å bli kontaktet av banken. Kunder som har hatt kontakt med banken er betydelig mer tilfreds med banken enn kunder som ikke har hatt kontakt.

Grue Sparebank er opptatt av lokal verdiskaping i vid forstand og bidrar aktivt for å øke den lokale verdiskapingen for å sikre utviklingsmuligheter og fremtidig kundegrunnlag. Grue Sparebank ser det som viktig at kredittpolicy utformes uavhengig av ønsket om lokal verdiskaping. Banken bidrar derfor til lokal verdiskaping også på andre måter enn gjennom kredittgivning. Grue Sparebank driver ikke forsknings- og utviklingsarbeid i egen regi.

Grue Sparebank bidrar årlig med betydelige beløp til sponsing av idretts- og kulturaktiviteter i lokalområdet. Banken har i 2024 bidratt med kr 5,7 mill. til sponsing og gaver til lag og foreninger - hovedsakelig knyttet til aktiviteter for barn- og ungdom.

Eika Alliansen – En hjørnestein i norske lokalsamfunn

Grue Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en del av Eika Alliansen, som ved årsskiftet bestod av 46 selvstendige lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Med en samlet forvaltningskapital på over 500 milliarder kroner og 3500 ansatte, er Eika Alliansen en av de største og viktigste aktørene i det norske bankmarkedet.

Alliansebankene styrker lokalsamfunnet

De 46 lokalbankene i Eika Alliansen betjener 930.000 personkunder og 80.000 bedriftskunder gjennom nærmere 200 bankkontorer i over 120 kommuner. Bankene har kompetente og autoriserte rådgivere med personlig engasjement for sine kunder og lokalsamfunn. Med effektive rådgiverløsninger og gode kundeløsninger i den digitale hverdagsbanken, får kundene i en Eika-bank en unik kundeopplevelse. Deres lokale tilstedeværelse og denne samlede kundeopplevelsen er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn, noe som har resultert i noen av landets mest tilfredse kunder både i person- og bedriftsmarkedet. Alliansebankene bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv over hele Norge.

Eika styrker Grue Sparebank

Eikas kjernevirksomhet er å sikre alliansebankene moderne, kostnadseffektiv og sikker bankdrift gjennom gode produkt- og tjenesteleveranser. Dette inkluderer en komplett kjernebankløsning fra Tietoevry og annen bankinfrastruktur med de beste løsningene for både bankenes ansatte og kunder. Eika har et høyt kompetent miljø for utvikling og drift av digitale bank- og kundeløsninger, som i stor grad bidrar til bankenes konkurransekraft. Bankene prioriterer løsningene som skal utvikles, noe som bidrar til en god kundeopplevelse, høy sikkerhet og effektiv bankdrift, tilpasset stadig strengere regulatoriske krav.

Gjennom Eika får bankene og deres kunder tilgang til et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Dette inkluderer forsikringsprodukter, kort- og smålånsprodukter, spareprodukter i fond, samt eiendomsmegling gjennom Aktiv Eiendomsmegling.

I 2024 fusjonerte Eika Forsikring med Fremtind Forsikring, og Eika Kredittbank fusjonerte med Sparebank1 Kreditt, som ble Kredittbanken AS. Disse sammenslåingene styrker selskapenes konkurransekraft og bidrar til å styrke lokalbankene. Grue Sparebank er medeier og distributør av produkter fra både Kredittbanken AS og Fremtind Forsikring, som leverer et bredt spekter av forsikringsprodukter.

Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene bedre kundeservice gjennom økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon.

I tillegg tilbyr Eika kompetanseutvikling og opplæring gjennom Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice, depottjenester med Eika Depotservice, samt en rekke andre tjenester innen bærekraft, næringspolitikk, kommunikasjon, marked og merkevare. Alt for å ivareta lokalbankenes ulike behov.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig og stabil finansiering

Eika Boligkreditt er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av drøyt 50 selvstendige norske lokalbanker. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Dette gir Eika Boligkreditt mulighet til å oppta lån i det norske og

internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får eierbankene tilgang til langsiktig og gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har ved utgangen av tredje kvartal 2024 en forvaltningskapital på om lag 125 milliarder kroner og står dermed for en betydelig andel av eierbankenes eksternfinansiering.

Samarbeid med Aktiv Eiendomsmegling

Grue Sparebank har etablert samarbeid med Aktiv Eiendomsmegling Solør, Aktiv Eiendomsmegling Elverum, Aktiv Eiendomsmegling Hamar og Aktiv Eiendomsmegling Ringsaker, for å kunne tilby bankens kunder tilgang til profesjonelle eiendomsmeglertjenester.

Grue Sparebank har ingen eierinteresser i disse selskapene, kun et rent praktisk samarbeid.

Økonomisk utvikling for banken

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	52.609	56.273	70.695	106.005	118.372
Netto andre driftsinntekter	30.620	34.218	39.978	39.588	47.763
Driftskostnader	52.359	56.952	69.684	77.569	84.225
Resultat før tap og skatt	30.869	33.540	40.988	68.023	81.911
Tap på utlån	3.264	1.072	(267)	6.128	961
Nedskrivninger / gevinst på anleggsmidler	0	0	0	0	0
Resultat for videreført virksomhet før skatt	27.605	32.468	41.255	61.895	80.950
Skattekostnad	5.568	7.370	8.762	15.077	18.948
Resultat for videreført virksomhet etter skatt	22.037	25.098	32.493	46.818	62.002
Totalresultat for regnskapsåret	23.069	30.742	61.347	58.943	56.355

Brutto utlån	2.548.764	2.761.369	3.144.279	3.326.311	3.677.308
Utlån lagt i boligkredittforetak	1.082.381	1.323.455	1.281.176	1.333.576	1.210.175
Tapsavsetninger	5.892	6.720	6.334	12.689	12.173
Innskudd fra kunder	2.481.417	2.695.242	2.896.506	3.078.877	3.421.711
Forvaltningskapital	3.299.356	3.586.092	3.848.564	4.182.394	4.622.256
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	3.247.341	3.431.502	3.770.089	3.972.394	4.493.841
Egenkapital	396.146	424.288	482.935	537.162	585.314

Rentenetto	1,62 %	1,64 %	1,88 %	2,67 %	2,63 %
Kostnader i % av inntekter (inkl. utbytte og verdiendring verdipapirer)	62,91 %	62,94 %	62,96 %	53,28 %	50,70 %
Kostnadsvekst	23,80 %	8,77 %	22,36 %	11,32 %	8,58 %
Taps-% utlån	0,13 %	0,04 %	(0,01) %	0,18 %	0,03 %
Misligholds-% (over 90 dager)	0,16 %	0,31 %	0,18 %	0,33 %	0,50 %
LCR	123 %	208 %	179 %	263,43 %	176,75 %
NSFR	134 %	138 %	140 %	144,33 %	143,40 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	5,94 %	6,12 %	7,16 %	8,80 %	11,05 %
Kapitaldekning morbank	22,88 %	22,36 %	20,45 %	22,82 %	30,74 %
Kapitaldekning konsolidert	21,92 %	21,22 %	20,73 %	22,87 %	26,12 %
Egenkapital i % av forvaltningskapital	12,01 %	11,83 %	12,55 %	12,84 %	12,66 %
Utlånsvekst	5,34 %	8,34 %	13,87 %	5,79 %	10,55 %
Utlånsvekst inkl. boligkredittforetak	7,08 %	12,49 %	8,34 %	5,30 %	4,88 %
Innskuddsvekst	11,40 %	8,62 %	7,47 %	6,30 %	11,14 %
Innskudd i % av utlån	97,36 %	97,61%	92,12%	92,56 %	93,05 %
Økning i forvaltningskapitalen	6,60 %	8,69 %	7,32 %	8,67 %	10,52 %
Antall årsverk	25,6	27,7	30,2	31,2	35,8

Forvaltningskapital

Grue Sparebanks forvaltningskapital var ved utgangen av 2024 4.622,3 mill. kroner. Forvaltningskapitalen økte 10,5 % i 2024. Den gjennomsnittlige økningen i forvaltningskapital siste 5 år er 8,4 %.

Innskudd

Ved utgangen av 2024 utgjorde Grue Sparebanks samlede innskudd fra kunder kr 3.421,7 mill. (jfr. note 33). Innskuddene økte i 2024 med 11,1 %. Den gjennomsnittlige økningen i innskudd siste 5 år er 9,0 %. I henhold til Vergemålsloven forvaltes vergemålsmidler fra og med 2013 av Statsforvalteren i det enkelte fylke. Grue Sparebank har etablert avtale med Statsforvalteren og hadde kr 339,6 mill. vergemålsmidler som innskudd pr 31.12.24. Banken har ikke kommunale eller meglede innskudd. Bankens største innskudd (konsolidert) utgjorde pr 31.12.24 kr 96,5 mill. Bankens 20 største innskudd (konsolidert) utgjorde samlet kr 457,6 mill. Bankens innskuddsdekning er 93,1 %, som er en økning fra 92,6 % i 2023. Banken tilbyr kun innskudd med flytende rente, ikke fastrenteinnskudd.

Utlån

Ved utgangen av 2024 utgjorde Grue Sparebanks samlede brutto utlån på egen balanse kr 3.677,3 mill. (jfr. note 7). Bankens samlede vekst i utlån på egen balanse var i 2024 10,55 %, omtrent på budsjettert nivå. Gjennomsnittlig økning i utlån på bankens egen balanse siste 5 år er 8,8 %.

I tillegg til utlån på egen balanse har banken en utlånsportefølje på kr 1.210,2 mill. etablert i Eika Boligkreditt AS. Dette er en nedgang på kr 123,4 mill. fra forrige år. Av bankens samlede lån til personmarkedskunder er 27,2 % etablert i Eika Boligkreditt AS. Bankens interne ramme for plassering av lån i boligkredittforetak er maksimalt 40 %.

Økningen i utlånsvolum inkludert lån plassert i Eika Boligkreditt AS utgjorde i 2024 4,9 %. Dette er noe lavere enn budsjettert og har sammenheng med rekruttering av nye rådgivere, og tilhørende opplæringsbehov. Gjennomsnittlig økning i samlet utlån på bankens egen balanse og i Eika Boligkreditt siste 5 år er 7,6 %.

Bankens utlån til næringsliv utgjorde ved utgangen av 2024 kr 436,0 mill. og er økt med kr 133,4 mill. i 2024. Lån til næringsliv inkludert lån til landbruk utgjorde 8,9 % av bankens samlede brutto utlån ved utgangen av 2023. Av lån til næringsliv utgjorde lån til landbruksformål 59,2 %.

Banken har ikke fastrentelån på egen balanse og tilbyr ikke valutalån.

Tap på utlån og garantier

Ved vurdering av forventet kredittap skal banken ta høyde for de aktuelle forholdene på rapporteringstidspunktet og forventningene til den økonomiske utviklingen. Nedskriving beregnes på grunnlag av utviklingen i kundenes risikoklassifisering samt tapserfaring for de respektive kundegrupper (PD og LGD). Utover dette vurderer banken behovet for tilleggsavsetning med bakgrunn i konjunktur-, markedsutvikling og klimarisiko som ennå ikke har fått effekt på den nevnte risikoklassifisering.

Den statistiske modellen for beregning av "Expected credit losses" (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdsannsynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makroutvikling.

For pantelån er verdien av fast eiendom vesentlig for beregning av forventet kredittap. Utviklingen i verdien på pantobjektene på kort og lang sikt er forbundet med usikkerhet. Banken har gått gjennom engasjementer som er mest utsatt for verdifall, grunnet blant annet pantobjektets beskaffenhet og beliggenhet. I dette arbeidet er det rettet særlig oppmerksomhet på engasjementer i den del av utlånsmassen som har høyest gjeldsgrad og/eller er mest utsatt for bortfall av betjeningsevne.

Ved utgangen av 2024 er det fortsatt usikkerhet om blant annet utviklingen i næringslivet og arbeidsmarkedet, og hvordan dette påvirker kundenes evne til å betjene sine lån. Gjennom hele 2024 har banken lagt til grunn forsiktige og relativt pessimistiske forventninger til framtidige kredittap. Vurderingene er gjennomført på både individuelt nivå (større engasjementer og utsatte engasjementer), gruppenivå, og ved bruk av skjønn. I de tilfeller engasjementet er vurdert for å ha forhøyet kredittrisiko, eller er merket "forberance", er engasjementet migrert til steg 2. I tilfeller hvor det er avdekket objektive tegn på verdifall er engasjementet migrert til steg 3.

Dersom banken innvilger en rentenedsettelse eller ettergir gjeld til kunder med finansielle vanskeligheter, merkes kunden UTP (tapsutsatt). For andre lettelser enn rentenedsettelse og ettergivelse av gjeld vurderer banken om det er indikasjoner på at kunden ikke vil komme til å tilbakebetale (UTP). Slike indikasjoner kan være nedbetalingsplaner som inneholder lavere betalinger i begynnelsen av perioden eller et stort engangsbeløp i slutten av nedbetalingsperioden, eller det kan være at det har vært innvilget forbearance på engasjementet mer enn en gang. Kunder i finansielle vanskeligheter og hvor det er innvilget egnede lettelser annet enn rentenedsettelse eller gjeldsettergivelse merkes som utgangspunkt ikke som UTP.

Det er god spredning i utlånsmassen og de fleste større lån er sikret ved pant og /eller garantier. Av utlånene er kr 2.687 mill. sikret med pant i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

Grue Sparebank har pr. 31.12.2024 nedskrivinger på 8,8 mill. kr på individuelle lån (steg 3) og 3,4 mill. kr på grupper av utlån (steg 1 og 2) (Jf. note 7). Sum nedskrivinger er redusert med kr 0,5 mill. kr fra forrige år. Resultatførte tap på utlån og garantier utgjør 0,96 mill. kr i 2024. Tap på utlån utgjorde i 2024 0,03 % av brutto utlån.

Misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør pr. 31.12.24 1,16 % av brutto utlån som er en nedgang fra 1,49 % ved utgangen av 2023. Brutto kredittforringede engasjement er redusert fra kr 49,8 mill. pr 31.12.23 til kr 42,7 mill. pr 31.12.24 (jf. note 8).

Gjennomsnittlig tap på utlån siste fem år er 0,07 %, noe som anses lavt. De kommende årene må det derfor forventes noe større tap på utlån enn gjennomsnitt av siste fem år.

Styret kjenner ikke til lån, garantier eller andre plasseringer som vil kunne føre til tap av betydning i 2025, utover det som er hensyntatt i nedskrivinger på individuelle lån og grupper av utlån.

Verdipapirer

Verdipapirer utgjorde pr 31.12.24 16,4 % av bankens forvaltningskapital. Bankens verdipapirer verdsettes til markedsverdi, jfr. detaljert beskrivelse i note 1.

Verdipapirbeholdning i % av forvaltningskapital pr 31.12.24 (jfr. Noter 26-29):

- Norske obligasjoner med lav kredittrisiko 10,4 %
- Obligasjons- og pengemarkedsfond 2,1 %
- Aksjer og egenkapitalbevis 4,0 %

Overskuddslikviditet som ikke er plassert i verdipapirer, er plassert som kortsiktige innskudd i andre banker.

Avkastning på bankens beholdning av obligasjoner inngår i ordinært resultat. Beholdningen av obligasjoner, sertifikater, pengemarkedsfond og obligasjonsfond er verdsatt til markedsverdi kr 572,8 mill. med en kostpris på kr 570,3 mill.

Aksjeeksponeringen er plassert i selskaper som er strategisk viktige for banken og er klassifisert som anleggsaksjer.

Verdiendring på bankens beholdning av aksjer og egenkapitalbevis inngår i utvidet resultat / totalresultat.

Bankens portefølje av rentepapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS. Øvrig verdipapirbeholdning forvaltes i egen regi. Investering i verdipapirer skjer med bakgrunn i gjeldende markedspolicy og plasseringsrammer fastsatt av styret. Ved plassering prioriteres verdipapirer med lav / moderat risiko. Bankens verdipapirbeholdning og avkastning blir rapportert til styret hver måned.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler utgjorde ved utgangen av 2024 42,2 mill. kr som tilsvarer 0,9 % av bankens forvaltningskapital (jfr. note 30).

Årsresultat

Grue Sparebank oppnådde i 2024 et årsresultat av ordinær drift etter skatt på kr 62.001.655. Dette tilsvarer 1,38 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Gjennomsnittlig forvaltningskapital var i 2024 kr 4.493.841'.

Driftskostnader i % av driftsinntekter utgjør 50,7 %. Driftskostnadene påvirkes i 2024 særlig av rekruttering av mange nye medarbeidere, kostnader til utvidelse av bankens lokaler i Elverum og forberedelser av etablering i Hamar.

Bankens rentenetto i 2024 ble kr 118,4 mill. som er en økning på kr 12,4 mill. fra 2023. Rentenettoen i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital er på 2,63 %, en nedgang fra 2,67 % i 2023. Avkastningen på pengemarkedsfond er ført som gevinst på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning.

Avgift til innskuddsgaranti- og krisetiltaksfondet utgjorde i 2024 kr 3.229,9', mot kr 2.985,7' i 2023.

Banken har arbeidet over år for å øke andre inntekter utover rentenetto og har lykkes godt med det. Netto gebyr- og provisjonsinntekter ble kr 34,2 mill. i 2024 mot kr 28,6 mill. i 2023.

Sett med bakgrunn i den meget sterke konkurransen i bankmarkedet anser styret resultatet som tilfredsstillende. Styret og administrasjonen har kontinuerlig fokus på tiltak for å bedre lønnsomheten og er tilfreds med utviklingen i bankens resultat.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av bankens stilling ved årsskiftet og styret ser ingen forhold av betydning for stilling og resultat som har inntruffet etter regnskapets avslutning.

Totalresultat etter skatt er kr 56.355.135. Resultat av ordinær drift etter skatt er kr 62.001.655. Totalresultatet etter skatt foreslås disponert slik:

Overført til sparebankens fond:	kr 49.154.562
Overført til gavefond:	kr 9.000.000
Overført fra fond for urealiserte gevinster:	kr 5.718.649
Overført til renter fondsobligasjon:	kr 3.919.222

Kapitaldekning / egenkapital

Grue Sparebanks beregningsgrunnlag for kapitaldekning var ved årets utgang på kr 2.240.189'. Kapitaldekningen for morbanken var 30,78 % pr 31.12.24. Til sammenligning hadde Grue Sparebank en kapitaldekning pr 31.12.23 på 22,82 %. Ren kjernekapitaldekning var 25.83 % pr 31.12.24 og 19,00 % per 31.12.23. Den store endringen i kapitaldekning har sammenheng med en teknisk prinsippendring som alle Eika-banker gjennomførte i Q4/2024. Dette er nærmere redegjort for i note 4.

Forholdsmessig konsolidering av kapitaldekning i samarbeidende grupper innebærer at bankens andel av beregningsgrunnlag og kapital i Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS konsolideres inn sammen med bankens tall.

Konsolidert kapitaldekning for Grue Sparebank pr 31.12.24 var 26,12 %. Konsolidert ren kjernekapitaldekning var 21,30 % pr. 31.12.24.

Bankens interne ramme / kapitalmål for minimum konsolidert kapitaldekning inkludert styringsbuffer på 1,5 % er 21,1 % og ren konsolidert kjernekapitaldekning 16,7 %.

Etter årets årsoppgjørsdisposisjoner er sparebankens opptjente egenkapital kr 585,3 mill. som utgjør 12,7 % av forvaltningskapitalen.

Årsregnskapet er på bakgrunn av dette avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Årsregnskapet og årsberetningen gir en rettvisende oversikt over bankens utvikling og resultat av virksomheten og dens stilling.

Fastsettelse av kapitalkrav

Bankens kapitaldekning fastsettes i henhold til Baselkomitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring (Basel III) som er gjort gjeldende gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv (CRD IV).

Myndighetenes minimumskrav til kapitaldekning pr 31.12.24:

	Ansvarlig kapital (pilar 1)	8,0 %
+	Bevaringsbuffer	2,5 %
+	Systemrisikobuffer	4,5 %
+	Motsyklisk buffer	2,5 %
=	Samlet krav til ansvarlig kapital i pilar 1	17,5 %

I tillegg kommer bankspesifikt kapitalkrav (pilar 2) og bankens egen styringsbuffer. Finanstilsynet har fastsatt bankens konsoliderte kapitalbehov i pilar 2 til 2,1 % av beregningsgrunnlaget. Av pilar 2-kravet skal ren kjernekapital utgjøre minst 1,18 % og kjernekapital minst 1,58 %.

Kravet til systemrisikobuffer er 4,5 %. Motsyklisk kapitalbuffer er 2,5 %.

Grue Sparebank har for Pilar 1 valgt å benytte standardmetoden for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko og basismetoden for beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko.

Fastsettelse av tilleggskapital (pilar 2) baserer seg på risikoanalyse av alle virksomhetsområder. Styring og kontroll vurderes for hvert enkelt virksomhetsområde, vurdering og gradering av restrisiko foretas basert på kvaliteten på rutiner og kontroller. Modellen tar utgangspunkt i restrisiko. Kapitalkrav for kredittrisiko og operasjonell risiko (Pilar 1) suppleres med kapitalavsetning for risikoene som ikke er fullt ut dekket i Pilar 1.

Risikoforhold / overordnede mål for risiko og risikotoleranse

Styret har fastsatt at banken skal ha en lav / moderat risikoprofil. Etter fast oppsatt plan foretas løpende rapporteringer gjennom året av de viktigste risikoforhold knyttet til bankens virksomhet. Banken utarbeider egen risikorapport til styret hver måned basert på interne og eksterne rammer for virksomheten. For å avdekke eventuell forhøyet risiko gjennomføres stresstester etter fastsatt plan eller etter behov.

Styret gjennomgår / revurderer strategisk plan hvert år. Banken er eksponert for finansiell risiko i form av kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko, kursrisiko og likviditetsrisiko. Banken styrer og følger opp disse risikoene blant annet gjennom regelmessig og detaljert rapportering til styret, årlig budsjettering og bankens internkontrollsystem.

Mest betydningsfulle risikoer og tiltak for å redusere risikoen

Strategisk risiko

Strategisk risiko knytter seg til feil strategiske valg som medfører risiko for tap for banken på grunn av feil satsing, feil investeringer eller uteblitte strategiske beslutninger som truer bankens eksistens. Banken vedtok våren 2024 ny strategiplan for 2024-28. Strategiplanen blir evaluert og revidert ved hvert årsskifte.

Strategisk risiko omfatter også kontroll- og styringsrisiko.

Kredittrisiko

Bankens viktigste risikoeksponering totalt sett er kredittrisikoen i utlånsporteføljen (jfr. note 6). Kredittrisikoen styres av retningslinjer gitt i kredittpolicy, kredittthåndbok, fastsatte bevilgningsfullmakter og krav / retningslinjer fastsatt av myndighetene. Banken har valgt å være noe mer konservative enn det lovverket pålegger banken. Bankens policy, kompetanse, rutiner og kontroller på området skal være slik at det sikrer en sunn og langsiktig utvikling uten at banken utsettes for unødig risiko. Bankens målsetting innen kredittområdet er at lån / kreditter i all hovedsak skal innvilges med lav eller moderat risiko. Bankens kredittstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig.

Organiseringen innenfor kredittområdet skal være slik at den både ivaretar kundenes krav til service og personlig kontakt og bankens krav til spesialisering, kvalitet og kompetanseutvikling.

Kredittporteføljen skal primært være knyttet til følgende segmenter:

- Personmarkedet
- Primærnæringer
- Små og mellomstore bedrifter med lokal tilhørighet

Porteføljestyring/risikoklassifisering

Kredittkunder er tildelt fast engasjementsansvarlig kunderådgiver i banken. Kunden skal som hovedregel alltid betjenes av samme rådgiver. Alle kunder med tilhørende kreditter risikoklassifiseres ved behandling av lånesøknad.

Modellen banken benytter for kalkulering av kredittrisiko og nedskrivninger er utviklet i og for Eika bankene. Modellene valideres årlig sentralt i Eika for alle bankene, i tillegg vurderes valideringen internt og konkret for Grue Sparebank.

For å analysere kredittrisikoen og tidlig avdekke mulige problemengasjement, legger banken stor vekt på løpende kontakt med kundene innen bedriftsmarkedet og holder seg oppdatert på makroøkonomiske og bransjespesifikke endringer som kan påvirke kredittrisikoen. For bedriftskunder med betydelig aktivitet og engasjement, tilstrebes fortløpende oppfølging av salg, regnskap, inntekter med videre. Det innhentes årsregnskap for bedriftskunder for analyse, oppfølging og fornyet risikoklassifisering.

Risikonivå som framkommer i bankens modeller for vurdering av kredittrisiko bygger på en kombinasjon av historiske data fra regnskap, historiske hendelser og beregnet sannsynlighet for mislighold.

Risikospredning

Erfaringsmessig er bankens risiko for tap på utlån i hovedsak knyttet til bedriftsengasjementer. Samtidig utgjør finansiering av lokalt næringsliv og næringsutvikling en viktig del av bankens samfunnsoppdrag. Banken har besluttet å begrense utlån til bedriftsengasjementer inkludert landbruksengasjementer til maksimalt 20 % av totale utlån. Bankens andel av bedriftsengasjementer inkludert landbruk utgjorde pr 31.12.24 11,9 % av totale utlån. Av næringslån utgjorde landbrukslån 59,2 % pr 31.12.24.

Andelen bedriftsengasjement av totale utlån har økt noe i 2024, etter flere år med nedgang. Banken har konsentrasjonsrisiko knyttet til lån til landbruksformål. Bedriftsengasjementene ellers har god spredning mellom sektorer. Banken har etablert interne rammer for eksponering mot enkeltbransjer og porteføljekvalitet. Den største kredittrisikoen ligger i de store engasjementene. For å redusere risiko knyttet til de største engasjementene, er enkelte av disse delt med andre banker.

Risiko foreligger også på lån ytet til nyetableringer, som banken ser som viktig for å delta i utviklingen av lokalsamfunnet. Styret ser det som viktig at bankens kredittpolitikk vurderes selvstendig, og ikke som en del av vårt bidrag til næringsutvikling.

Utlån til personmarkedet er fordelt på mange små lån, mange med god pantesikkerhet og dermed liten risiko. Prisene på boliger og landbrukseiendommer har fortsatt å stige i vårt område i 2024, men prisnivået på boliger er likevel svært lavt i forhold til bynære områder. Prisene på brukte boliger ligger langt under byggekostnad.

Bankens interne krav er at bankens totale engasjement med en kunde som hovedregel ikke skal overstige 10 % av bankens kjernekapital, med unntak av privatengasjement med spesielt god sikkerhet. Bankens største kredittengasjement pr 31.12.24 utgjorde 7,4 % av bankens kjernekapital.

Styret anser kredittrisikoen for utlån og garantier samlet sett som moderat ut over foretatte nedskrivninger på individuelle lån (steg 3) og grupper av utlån (steg 1 og 2). Bankens verdipapirer er spredd på mange låntakere, med hovedtyngden innenfor finans og fylker/kommuner. Styret anser kredittrisikoen på obligasjonsporteføljen som lav. Banken har i 2024 gjennomført stresstester på kredittrisikoområdet hvert kvartal.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som «risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser» Følgende risikokategorier er analysert:

- Internt og eksternt bedrageri (mislighetsrisiko)
- Arbeidsmiljø og ansettelsesvilkår
- Sikkerhet på arbeidsplassen
- Skade på fysiske eiendeler (fysisk risiko)
- Systemsvikt
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Oppgjør, levering og annen transaksjonsbehandling

Vurdering av operasjonell risiko utføres i forbindelse med årlig risikoanalyse, i tillegg blir det foretatt en skjønnsmessig vurdering om beregnet kapitalbehov i Pilar I er tilstrekkelig.

Markeds- og renterisiko

Eksponering i verdipapir- og rentemarkedet påfører banken tapsrisiko ved negativ utvikling i verdipapir- og rentemarkedet. Bankens retningslinjer og rammer for investering i verdipapirer (markedsrisikorammer) er fastsatt i bankens markedspolicy, som gjennomgås og revurderes av styret årlig. Hensikten med bankens eksponering i verdipapirmarkedet er å sikre en sunn og langsiktig utvikling, ved at overskuddslikviditet / likviditetsreserver gir forsvarlig avkastning med begrenset risiko. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS gjennom en aktiv forvaltning avtale.

For å redusere markedsrisiko styres eksponeringen gjennom etablerte rammer for eksponering innen de forskjellige typer eiendeler og diversifisering. Bankens renterisiko knyttet til ulik rentebinding på innskudd og utlån er minimal. Banken har i tillegg renterisiko på sin beholdning av obligasjoner. Aksje- / aksjefondseksponeringen er utsatt for markedsrisiko ved mulighet for fall i aksjekurser. Banken har i svært begrenset grad aksjer og egenkapitalbevis i enkeltselskap uten at disse er strategiske viktige og ment for varig eie.

Renterisiko oppstår som et resultat av at det er ulik rentebindingstid knyttet til bankens fordringer og gjeld. Ved en renteendring overfor bankens kunder, endres renten på innskudd og utlån samtidig. Banken har ingen fastrenteinnskudd og ingen utlån til fast rente på egen balanse, og vil derfor ha lav renterisiko som følge av dette. Renterisikoen reduseres ved at renten på innskudd i andre banker og på hovedtyngden av obligasjonsbeholdningen følger markedsrenten og at rentene på obligasjonene reguleres hver 3. måned. Renteøkninger øker avkastningen på egenkapitalen og fører til en tilsvarende økning i bankens resultat. Styret anser bankens renterisiko samlet sett for å være lav.

Bankens driftskonto har flytende rente med daglig rentefastsettelse. Renten på bankens obligasjonslån er knyttet til Nibor 3 mnd. med rentefastsettelse hvert kvartal.

Banken har ingen verdipapirplasseringer, utlån, innlån eller innskudd i utenlandsk valuta. Banken handler kun med valuta til privatkunder som en del av ordinær bankdrift. Bankens valutarisiko er fra utgangen av 2024 utelukkende knyttet til bankens kontantbeholdning av valuta.

Banken har i 2024 gjennomført stresstester på markedsrisikoområdet hvert kvartal.

Likviditetsrisiko

Bankens retningslinjer og rammer for likviditet er fastsatt i bankens likviditetspolicy. Bankens likviditetsstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig. Generelt vil lavere likviditetsrisiko innebære høyere finansieringskostnad. Banken står derfor ovenfor en avveining mellom bankens samlede innlånskostnad og bankens samlede likviditetsrisiko. Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert og i hovedsak være finansiert med innskudd. Bankens innskuddsdekning var pr 31.12.24 93 %. Banken skal også ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

Banken rapporterer i henhold til Finanstilsynets bestemmelser LCR (liquidity coverage ratio) og NSFR (net stable funding ratio):

LCR	31.12.24	177 %
NSFR	31.12.24	143 %

Banken har rammer for likviditetseksponering på kort, mellomlang og lang sikt. Banken har god likviditet, og vi anser likviditetsrisikoen som lav innenfor første års tidshorisont. Banken bruker etter behov Eika Boligkreditt AS som langsiktig finansieringskilde for boliglån. Boliglån formidlet til Eika Boligkreditt AS skal i normalsituasjon ha belåningsgrad lavere enn 60 % av markedsverdi. Banken har inngått tilleggsavtale med Eika Boligkreditt AS som muliggjør overføring av lån med belåningsgrad inntil 75 % av markedsverdi. Banken ser på tilleggsavtalen som en beredskapsløsning for likviditetstilgang. Av bankens samlede lån til personmarkedskunder er 27,2 % etablert i Eika Boligkreditt AS. Bankens interne ramme for plassering av lån i boligkredittforetak er maksimalt 40 %. Banken har en likviditetsforpliktelse til Eika Boligkreditt på 245,5 mill. kroner (note 4).

Banken har i 2024 gjennomført stresstester på likviditetsområdet hvert kvartal.

Renommé- / omdømmerisiko

Svekkelse av renommé / omdømme oppstår på grunn av uheldige hendelser i egen bank, systemer eller hos samarbeidspartnere. For å redusere risiko for svekket renommé ved uheldige hendelser arbeider banken systematisk for å oppnå høy kundetilfredshet og skape tillit hos kundene og eksterne långivere. Kundetilfredshets- og medarbeidertilfredshetsmålinger foretas regelmessig av Kantar TNS.

Ledelsesmessig styring og intervensjoner

Bankens internkontroll omfatter kontroller som blant annet skal overvåke bankens kredittrisiko, likviditetsrisiko, kursrisiko og renterisiko. Det utarbeides kvartalsvise stresstester innenfor kreditt-, markeds- og likviditetsområdet.

I en krisesituasjon kan bankens kapitaldekning, leverage ratio, NSFR og LCR falle under forsvarlig nivå. Bankens gjenopprettingsplan beskriver planlagte tiltak for å bringe kapitaldekning, leverage ratio, NSFR og LCR opp på forsvarlig nivå.

Banken har etablert egen uavhengig risikokontroll- og compliancefunksjon som rapporterer til styret hvert halvår, og oftere ved behov.

Begrensninger i styring og kontrollrutiner

Begrensninger kan oppstå som følge av at menneskelig dømmekraft i forbindelse med beslutningstaking kan være mangelfull. Feilsituasjoner kan oppstå som følge av menneskelig svikt (ubevisste feil), og kontroller som kan omgås gjennom samarbeid mellom to eller flere ansatte (bevisste feil).

Det er lagt opp til deling av prosesser for å påse at flere personer er involvert for å unngå at samme person innvilger og godkjenner vilkår for innvilgning.

Styring og kontrollrutiner blir evaluert ved hjelp av risikoanalyse for alle bankens virksomhetsområder.

Bærekraft og samfunnsansvar

Grue Sparebank ønsker å være en aktiv pådriver og samfunnsaktør for å skape vekst, bolyst og utvikling i de kommunene banken er etablert. Banken har klare ambisjoner når det gjelder bærekraft og samfunnsansvar. Dette reflekteres i strategiske rammeverk og gir retning for bankens virksomhetsstyring.

Grue Sparebank og bransjens rammeverk endres i takt med tiden, og Norge skal gjennom en omfattende omstilling hvor finansbransjen blir en viktig aktør og pådriver.

Klimakutt, nye krav, økt konkurranse og strammere offentlige budsjetter vil legge press på norske lokalsamfunn og bedrifter. I denne konteksten blir lokalbankens rolle som drivkraft for vekst og utvikling enda viktigere.

I juni 2024 vedtok Eika Banksamarbeid (EBS) en felles klimaambisjon for alle bankene i Eika-alliansen. Ambisjonen ble dannet som et svar på forventninger i markedet og nytt EU-direktiv på bærekraftsrapportering (CSRD). Klimaambisjonen har som formål å posisjonere bankene i alliansen tydeligere overfor aktører i finansmarkedet, og gi bankene bedre tilrettelegging og støtte i arbeidet med klimaregnskap, mål og planer.

Ambisjon:

- Netto nullutslipp for samtlige banker senest innen 2050

Arbeidsmål:

- Hver bank etablerer klimaregnskap med direkte utslipp og vesentlige kategorier for indirekte utslipp for årsregnskapet 2024
- Etablerer ytterligere delmål i tråd med internasjonale og nasjonale forpliktelser, og tiltaksplaner for å nå delmålene innen utgangen av 2025
- Årlig reviderer og oppdaterer klimaregnskap, tiltakspakker og delmål i tråd med oppdatert klimaforsking

Etablering av klimaregnskap, delmål og tiltaksplaner vil være nødvendige forutsetninger for at den enkelte bank og alliansen som helhet skal kunne måle og redusere utslipp. På kort sikt er det derfor naturlig med arbeidsmål som fokuserer på å få disse nødvendige verktøyene på plass. Dette vil også være en del av forberedelsene til CSRD-rapportering for de bankene det er aktuelt for. Grue Sparebank velger å ikke rapportere klimaregnskap for 2024.

Historisk sett har Grue Sparebank bidratt til bærekraftige lokalsamfunn siden banken ble etablert i 1863, selv om definisjonene og prinsippene ikke ble definert med ordet bærekraft.

I bankens strategi for bærekraft og klima omhandles alle områdene av begrepet ESG, og banken er opptatt av å opptre ansvarlig både internt og eksternt ut mot kunder, leverandører og andre samarbeidspartnere.

Regulatoriske forhold

Også i bank- og finanssektoren skjer det betydelige regelverksendringer motivert av bærekraft.

Fra 1. januar 2023 trådte en ny finansavtalelov i kraft, som påvirker forholdet mellom forbrukere og banker. Samtidig trådte «Lov om bærekraftig finans», også kjent som Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), i kraft. Formålet med CSRD er å fremme bærekraftige investeringer og ansvarlig finansvirksomhet. Finansdepartementet har fastsatt en forskrift til denne loven, som gir retningslinjer for offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren. CSRD krever at foretak rapporterer om miljømessige, sosiale og styringsmessige forhold, inkludert arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og korrupsjonsbekjempelse.

Enkelt forklart skaper CSRD et felles språk for bærekraft og innlemmer finansiell og ikke-finansiell rapportering. Dette gir investorer og andre interessenter relevant og pålitelig informasjon, slik at de kan ta velinformerte valg og bidra til en grønn omstilling. CSRD vil i første omgang bli obligatorisk for store og mellomstore selskaper og enkelte større banker. I tillegg kommer egne SMB-standarder som kan brukes til frivillig rapportering for selskaper og banker som ikke er pålagt rapportering enda.

I oktober 2024 ble bærekraftsrapporteringsdirektivet gjennomført i norsk rett, og erstatter tidligere regel om redegjørelse om samfunnsansvar i regnskapsloven.

CSRD prosjektet i Eika gruppen

Som en del av vår forpliktelse til bærekraft, deltar Grue Sparebank i Eika Alliansens felles prosjekt for å møte kravene i EUs Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Gjennom prosjektet har Eika Gruppen investert betydelige ressurser i å utvikle og implementere løsninger som setter bankene i stand til å etterleve de nye rapporteringskravene på en strukturert og effektiv måte. Prosjektet, som inkluderer 24 banker, representerer et strategisk tiltak for å bygge kompetanse, dele erfaringer og skape felles systemer som styrker bærekraftsrapporteringen i hele alliansen.

Banken deltar i prosjektet med fire personer, som rapporterer status til ledergruppe og styret.

Ved å starte tidlig, allerede i 2023, har Eika sikret en grundig tilnærming som inkluderer omfattende analyser av vesentlighet, samarbeid med ledende forskningsinstitusjoner som NINA og CICERO, samt utarbeidelse av veikart for implementering av EUs Taksonomi. Denne innsatsen gjør oss i stand til å forstå og håndtere vår påvirkning på klima, natur og samfunn på en meningsfull måte.

Vår tilnærming til CSRD er et eksempel på vårt engasjement for å skape langsiktig verdi for våre kunder og lokalsamfunn, samtidig som vi tar en lederrolle i å møte fremtidens krav til åpenhet og ansvarlighet. Vi anser dette prosjektet som et bærekraftstiltak i seg selv, fordi langsiktigheten setter oss i stand til å legge til rette for en helhetlig integrasjon av bærekraft i vår strategi, drift og rapportering.

Foretak må overskride to av tre terskelverdier når det gjelder antall ansatte, netto omsetting og balansesum for å bli rapporteringspliktige etter CSRD. Definisjonen av "netto omsetning" i CSRD er litt annerledes enn hva bank er vant til, og vil i praksis treffe banker med rundt 10 mrd. eller mer i forvaltningskapital. Grensen er imidlertid uavhengig av forvaltningskapitalen. Høyere rentenivå vil gi høyere omsetning, og føre til at flere banker vipper over grensen.

Grue Sparebank blir ikke påvirket av disse kravene i første omgang, ettersom at banken faller inn under definisjonen «liten og ikke-kompleks».

Andre aktører stiller også krav til bankens bærekraftsarbeid og vi må påregne fremover at markedsaktører vil stille spørsmål og krav som sammenfaller med CSRD-kravene.

Vesentlighetsanalyse

En dobbel vesentlighetsanalyse (DV) er et verktøy som hjelper selskaper med å identifisere og prioritere de mest relevante bærekraftstemaene for deres virksomhet. Denne analysen er spesielt viktig under CSRD, som krever at selskaper gjennomfører en slik analyse for å sikre omfattende og nøyaktig bærekraftsrapportering.

En dobbel vesentlighetsanalyse består av to hovedkomponenter:

- Påvirkningsvesentlighet: Dette aspektet vurderer hvordan selskapets aktiviteter påvirker miljøet, samfunnet og interessentene. Eksempler kan være selskapets klimagassutslipp, påvirkning på artsmangfold, eller sosiale forhold som arbeidsforhold og menneskerettigheter.
- Finansiell vesentlighet: Dette aspektet vurderer hvordan eksterne faktorer påvirker selskapet økonomisk. Dette kan inkludere risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer, regulatoriske endringer, eller markedsforhold som kan påvirke selskapets økonomiske resultater.

Grue Sparebank planlegger å gjennomføre dobbel vesentlighetsanalyse i 2025.

Bankens Bærekraftsmål

Av FNs 17 bærekrafts mål har banken i sin bærekraft- og klimastrategi valgt å prioritere:

- God helse og livskvalitet
- God utdanning
- Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Stoppe klimaendringene
- Samarbeid for å nå målene

Kunder

Grue Sparebanks viktigste bidrag i bærekraftarbeidet er å bevisstgjøre kundene og lære de å ta gode valg. Dette arbeidet omfatter blant annet god helhetlig rådgivning, tilbud om og utvikling av grønne produkter, økt intern kompetanse på bærekraft og aktiv bruk av kompetansen i møter med våre kunder og samarbeidspartnere.

Markedsføringen og rådgivning av produkter og tjenester skal skje på en etisk måte, med basis i saklig og korrekt informasjon, i samsvar med gjeldende lover og regler. Priser for de viktigste tjenestene skal være tilgjengelig i bankens nettsider og i bankens lokaler. Bankens informasjon til kundene ved tilbud om produkter og tjenester skal være nøyaktig, forståelig og pålitelig, og aldri bevisst være tvetydig eller egnet til å villede en kunde.

Banken skal oppfylle kravene i ny personvernforordning. Forordningen stiller blant annet krav om at kunder og ansatte har rett til å kreve sletting av egne personopplysninger (retten til å bli glemt), samt rett til å ta med seg sine personopplysninger (dataportabilitet) til annen virksomhet.

Banken påvirker kundene på ulike måter, og etter vi har gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse vil vi få et enda bedre utgangspunkt for å vurdere hvilke påvirkninger banken bør jobbe med. Et eksempel på påvirkning er digitale tjenester og universell utforming.

Eika Gruppen har i tillegg designprisipper som skal sørge for at banken ivaretar kundens behov for tilrettelegging på en god måte med omsorg og omtanke for kundens hverdag. Vi skal tilpasse tjenester til ulike digitale kompetansenivåer, og tilrettelegge for funksjonsnedsettelser.

Eikas designprinsipper:

- En ting om gangen: Antall valg og kompleksitet i valgene kan påvirke hvor lang tid det tar å ta en beslutning. Vi forenkler ved å dele opp kundereisen i mindre biter. Vi setter ned farten for å skape trygghet og øke tillit. Vi skreller bort kompleksitet.
- I gode hender: Vi bruker en folkelig, varm og personlig tone. Vi ivaretar kunden med vennlig rådgiving tilpasset kundens behov og mål. Vi gir kunden nyttige tilbakemeldinger underveis i kundereisen.
- Klar & inkluderende: Vi tar hensyn til ulike brukergrupper og tilrettelegger for deres behov. Vi følger vanlige designmønstre for å gjøre tjenestene intuitive. Vi bruker enkelt og forståelig språk i stedet for kompliserte faguttrykk.
- Artig & inspirerende: Vi gjør økonomi morsomt og inspirerende for kundene slik at de kan ta gode valg. Vi legger vekt på at de første og siste stegene i kundereisen skal være positive for kunden. Vi beriker kundereisen ved å legge inn det lille ekstra.

Eika brukertester alle leveranser. Ved utvikling av ny mobilbank gjorde Eika tilgjengelighetstesting på kunder som hadde behov for ekstra tilpasning. I tillegg brukes tilbakemeldinger fra kunder aktivt i videreutvikling av tjenestene våre.

Produkter:

Kredittgivning:

Kreditt er bankens bærende virksomhetsområde og en viktig del av bankens samfunnsoppdrag. Banken skal ha et aktivt forhold til samfunn, klima og miljø i sin kredittgivning. Bankens kunder skal bidra til å skape en bærekraftig utvikling, gjennom å ha økt søkelys på miljø- (E), samfunns- (S) og styringsmessige (G) forhold (ESG) i egen virksomhet.

Vårt mål er å arbeide for en bærekraftig utlånsportefølje. Bærekraft og klimarisiko er en fast del av bankens kredittvurdering i næringsengasjementer. Dette innebærer blant annet at banken skal ha fokus på at varer

og tjenester produseres på en bærekraftig måte, om kunden respekterer grunnleggende menneskerettigheter og om kunden forurenser miljøet.

Kommentarer knyttet til ESG er implementert i rådgivernes saksrapport, både for privatkunder og næringskunder. I bankens produksjonssystem på lånesaker kan vi nå hente data fra Eiendomsverdi på hvilken type fysisk risiko en bolig kan være utsatt for. Dette ble lansert i mai 2024. Fra tidligere er det implementert ESG spørsmål for bedriftskunder, noe som er et MÅ-krav for rådgiver å gjennomgå med kunden, og som gir kredittkunden en bærekraftscore i kundeporteføljen.

Gjennom systematisk arbeid med å avdekke, forstå og styre risiko i kundeforholdene, styrer banken risikoen i egen portefølje og kan samtidig bidra til økt risikoforståelse og mer bærekraftig adferd hos våre kunder.

Grue Sparebank tilbyr grønne lån til private kunder og næringskunder under visse forutsetninger. Det er ikke etablert noen nye produkter i 2024 og banken tilbyr følgende produkter:

- Grønt boliglån privatkunder
- Grønt næringslån
- Grønt billån via Eika Kredittbank AS
- Grønn leasing

Salg av forsikringsprodukter:

Grue Sparebank tilbyr skadeforsikringer og personforsikringer som agent for Fremtind Forsikring AS.

Fremtind har en langsiktig ambisjon om bærekraftig verdiskaping, og et mål om å gjøre forsikring sirkulært og motivere til klimatilpasning og forebygging.

Bærekraft skal gjennomsyre selskapets forretningsstrategi og -praksis på en måte som støtter opp om Parisavtalen og FNs bærekraftmål. I bærekraftig verdiskaping ligger ambisjonen om at det ikke skal være en motsetning mellom vekst og utvikling og et bærekraftig fotavtrykk. Sirkulær forsikring handler om verdier. Om en måte å se verden på, og om en måte å drive forretning på. Gode sirkulære løsninger er stadig viktigere for å nå verdens klimamål – og her kan vi bidra på vår helt egen måte. Den viktigste jobben Fremtind gjør er å hjelpe kundene til å ta vare på seg selv, tingene sine og sine omgivelser. Og sammen med eierbankene i SpareBank 1, DNB og Eika Gruppen, har selskapet muligheten til å gjøre den jobben uten at det går på bekostning av klima og miljø. Snarere tvert imot: Fremtind skal ta vare på kundene sine samtidig som de tar vare på de ressursene som allerede er i omløp.

Salg av fondsprodukter:

Grue Sparebank tilbyr spareprodukter i fond som agent for Eika Kapitalforvaltning AS. På samme måte som vi tar samfunnsansvar lokalt, gjør Eika Kapitalforvaltning (EKF) det samme globalt.

Banken bryr seg om hvordan pengene til våre kunder blir investert. Det betyr at våre kunder skal kunne være trygge på at produktene vi leverer oppfyller strenge krav til samfunnsansvar, bærekraft, etikk og åpenhet.

Eika kapitalforvaltning har etablerte tydelige retningslinjer for sin investeringsprofil og selskapet har lenge fulgt oljefondets investeringsprofil i forhold til ansvarlige investeringer.

Eika Kapitalforvaltning arbeider under visjonen «Derfor investerer vi ikke i hva som helst». EKF jobber daglig med å fremme bærekraft i sine verdipapirfond og porteføljeforvaltning. En del av EKF sin bærekraftstrategi innebærer å følge EUs bærekraftregelverk fra 2023 som er implementert i Norge.

Bærekraftregelverket har flere konsekvenser for EKF:

- En konsekvens er at EKF ble underlagt strengere regler knyttet til hvordan de dokumenterer og rapporterer arbeidet med bærekraft.
- En annen konsekvens er at EKF har kategorisert alle verdipapirfond i henhold til Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Alle fond forvaltet av EKF er kategorisert som artikkel 8-fond. Artikkel 8 rommer fondene som fremmer blant annet miljømessige eller sosiale egenskaper.

  I tillegg har EKF integrert kartlegging av kundenes bærekraftpreferanser som en del av investeringsrådgivningen. Alle rådgivere i Grue Sparebank, som er autoriserte og benytter EKF sitt rådgivningsverktøy i kundesamtaler om investeringsrådgivning, må gjennomgå bærekraft og fond med kundene.

EKF etterlever FN sine prinsipper for ansvarlige investeringer (FN PRI). Signeringen innebærer at:

- Selskapet integrerer ESG/bærekraft i alle ledd av forvaltningen.
- Selskapet rapporterer på våre aktiviteter og implementeringen av ESG i verdipapirfond og porteføljer som vi forvalter.
- Det stilles også krav til at EKF samarbeider med andre investorer for å fremme ansvarlige investeringer.

I selskapets «Retningslinjer for ansvarlige investeringer og integrering av bærekraftrisiko» og «Policy for utøvelse av eierskap» gis en nærmere beskrivelse av hvordan EKF forplikter seg til å etterleve bærekraftregelverket, og hvordan forvalterne jobber med bærekraft i det daglige. I tillegg har alle fond, som en del av fondets prospekt og vedtekter, også informasjon om hvordan fondet hensyntar bærekraft og hvordan fondet rapporterer i tråd med bærekraftregelverket. På selskapsnivå foretar EKF en årlig rapportering på selskapets viktigste negative bærekraftindikatorer, omtalt som Principal Adverse Impacts (PAI).

EKF følger Oljefondets ekskluderingsliste, og ekskluderer selskaper som bryter med EKFs forventninger til ansvarlige investeringer, for eksempel ved at de investerer i kull, tobakk, alvorlig miljøskade og grove menneskerettighetsbrudd. EKF skal utøve et aktivt eierskap i de selskapene de investerer i. Det innebærer at EKF, som aksjeeiere på vegne av andelseierne, søker å påvirke et selskap i ønsket retning gjennom dialog og stemmegivning.

Brudd med EKFs forventninger vil i første omgang føre til at de går i dialog med selskapet, innhenter selskapets respons og vurderer hvilke tiltak som kan iverksettes. Brudd med EKFs retningslinjer, kan føre til at verdipapirer utstedt av selskapet vil bli vurdert solgt ut av våre porteføljer dersom andre virkemidler ikke vurderes som mer egnet.

Alle fond i fondslisten som publiseres på nettsiden vår har fått en bærekraftscore av Morningstar. Denne bærekraftscoren er basert på hvordan de underliggende selskapene som fondene har investert i påvirker miljømessige forhold, sosiale forhold og selskapsstyring. EKF benytter denne bærekraftscoren for rangering av fondene på fondslisten, der flere eikespirer betyr bedre score på bærekraft.

Eika Digitalbank:

Grue Sparebank tilbyr salgspantlån gjennom Eika Digitalbank, tidligere Eika Kredittbank. Digitalbanken har særlig mål om å bidra til bærekraftmålene bærekraftige byer og lokalsamfunn, ansvarlig forbruk og produksjon, samt stoppe klimaendringene. Et godt eksempel er grønt billån. Ved å tilby kundene et billån med gode betingelser og konkurransedyktige priser forbeholdt biler med lavere karbonutslipp, kan banken få flere kunder til å velge en miljøvennlig bil. På denne måten kan vi i fellesskap redusere karbonavtrykket. Ved årsskiftet 2024/2025 var 43 % av salgspantporteføljen til Eika Digitalbank utlån til elbiler.

Fram til årsskiftet 2024/25 har Grue Sparebank også tilbudt kredittkort og usikret kreditt (forbrukslån) gjennom Eika Kredittbank. Disse produktene tilbys fra 2025 gjennom samarbeid med Kredittbanken ASA.

Kredittbanken er opptatt av å være en ansvarlig aktør i markedet for usikret kreditt. Kredittbanken er bevisst i sin markedsføring på å ikke bidra til overforbruk eller lite gjennomtenkte valg når det gjelder bruk av både kredittkort og usikrede lån.

Relasjonen mellom bank og kunde er avgjørende når det gjelder finansiering. I Grue Sparebanks markedskommunikasjon er vi opptatt av å lære kundene å bruke riktig finansiering til riktig formål. Vi er klare i våre råd om at kunden må samle alt av finansieringsprodukter på et sted. Skulle det økonomiske uhellet være ute, er det enklere for rådgiveren i banken å komme med gode råd og bidra til en helhetlig løsning, dersom vi kjenner det økonomiske bildet godt.

Bankens handlingsregler for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar

Banken har utarbeidet handlingsregler for hvordan banken skal ivareta sitt samfunnsansvar.

Vi har videre hatt gjennomganger med våre partnere og leverandører for å sikre at disse også har dokumenterte prosesser for ESG og bærekraftig produksjon og leveranser.

Sammen med resten av Eika Gruppen med produktselskaper har vi signert på Grønnvaskingsplakaten.

Klima og miljø

Banken skal opptre ansvarlig med tanke på klima og miljø. Banken skal ha gode retningslinjer for bruk og håndtering av papir, sortering og gjenvinning av elektronikk/IT-utstyr. Banken skal i stor grad benytte miljøvennlige produkter, og benytter videokonferanser/webmøter der dette er mulig. Banken vil gjennom dette redusere bilkjøring og flyreiser så mye som mulig.

Grue Sparebank utsteder over 90 % av fakturaene på eFaktura. Alle kredittkort er fra 1. kvartal 2022 konvertert til resirkulert plast og våre kunder har også tilgang til digitalt kredittkort i mobil- og nettbank. I de tilfeller hvor vi bruker papir, tilstreber vi i alle sammenhenger å kunne bruke resirkulert papir.

Menneskerettigheter

Banken skal ikke medvirke til brudd på menneskerettighetene, men støtte og respektere vern av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter. Banken skal respektere alle menneskerettigheter slik de er beskrevet i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og krever det samme av selskaper som det lånes penger til.

Hvitvasking og terrorfinansiering

Banken skal bekjempe økonomisk kriminalitet på bakgrunn av risikovurderinger og oppfølging av antihvitvaskområdet, mistenkelige transaksjoner og mulige svindelsaker. For at banken ikke skal bli brukt som et virkemiddel til hvitvasking, finansiering av terror eller dødelige våpen, gjennomfører banken en rekke tiltak. Bankens rutiner og retningslinjer baserer seg på hvitvaskingsloven, med tilhørende forskrift og rundskriv fra Finanstilsynet. Våre hovedoppgaver tilknyttet dette er å gjennomføre risikovurderinger, gjennomføre kundekontroll, undersøke mistenkelige transaksjoner og kunder, samt rapportere mistenkelige transaksjoner til Økokrim.

Skatt

Banken skal ikke investere i selskaper eller gi kreditt til kunder som organiserer sin virksomhet i såkalte skatteparadis eller som ikke rapporterer sin virksomhet i ethvert land de opererer i. Videre forventes det at bankens kunder er åpne om sine eierstrukturer, at de organiserer sin virksomhet på en slik måte at de gjenspeiler reell produksjon/verdiskapning, og ikke utnytter smutthull i lovverket for å unngå beskatning ved bruk av skatteparadis. Det innebærer også at selskapene har prosedyrer for iverksettelse av tiltak ved mistanke om at ansatte eller leverandører har gjort seg skyldige i tilrettelegging av skatteunndragelse.

Korrupsjon

Korrupsjon omfatter å bestikke eller ta imot bestikkelser i form av penger, gaver eller tjenester. Banken har nulltoleranse for korrupsjon. Det gjelder både innad i organisasjonen, hos bankens kunder, i selskaper banken investerer i, hos våre fondsleverandører og hos leverandører til bankens egne innkjøp.

Bærekraftig eierskap og investeringsstrategi

Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) forvalter Grue Sparebanks likviditetsportefølje under sitt gjeldende regelverk for bærekraftige investeringer. EKF opererer i henhold til norsk lov, men har i tillegg valgt å innrette investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. EKF har også signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI).

Lokalt engasjement

Et viktig bærekraftig tiltak som årlig bidrar positivt til lokalsamfunnet er bankens sponsorvirksomhet og gavetildeling. Dette er et viktig kjennetegn for Grue Sparebank og i 2024 fordelte vi kr 5,7 millioner til lag og foreninger i vårt distrikt. Bærekraftige tiltak i søknadene blir lagt ekstra vekt på i vurderingen av søknadene, og tiltakene er spesielt rettet mot aktiviteter for barn og unge.

Banken bidrar også med sponsormidler til lokale bærekraftige tiltak som skaper vekst og utvikling i lokalsamfunnet. Dette er sponsoravtaler med idrettslag, støtte til konserter og arrangementer, annonsestøtte og samarbeid med handelsstandsforeningene i kommunene hvor banken har kontorer. De fleste avtalene er langsiktige med forutsigbarhet for begge parter og bærekraft er iverksatt i ny avtale som benyttes partene imellom.

Ambisjonen til banken er å gi lokale lag og foreninger en økt mulighet for å skape aktivitet, som igjen underbygger økt bolyst, gode helsebringende tiltak og økt livskvalitet.

Nulltoleranse for diskriminering

Det skal aldri finne sted diskriminering av kunder på grunn av alder, kjønn, rase, religion, nasjonalitet eller sivil status. Det er et grunnleggende prinsipp i bankens personalpolitikk at kvinner og menn skal ha like muligheter for å kvalifisere seg til alle typer oppgaver, og at karrieremulighetene skal være de samme. Mulighetene skal videre være like uavhengig av alder, etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamming, hudfarge, språk, religion, legning, livssyn eller funksjonsevne. Ingen form for verbal, fysisk og seksuell trakassering skal forekomme.

Bærekraftige innkjøp

Banken skal stille krav til sine leverandører og samarbeidspartnere om å være opptatt av samfunnsansvar og bærekraft. Vårt ansvar ligger også i våre forretningsforbindelser som produserer varer og tjenester på en lønnsom, anstendig og bærekraftig måte. Barnearbeid er uakseptabelt. Det er viktig at bankens leverandører opptrer redelig og ordentlig, og har ordnede arbeidsforhold. Det gjelder også for bankens leverandører av finansielle investeringer, som for eksempel bankens beholdning av papirer for likviditetsformål.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven trådte i kraft fra 1 juli 2022 og skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Grue Sparebank har stort søkelys på overholdelse av pliktene etter åpenhetsloven, og styret har blitt løpende orientert om hvilke plikter som skal overholdes og hvilken plan virksomheten har for å utføre aktsomhetsvurderinger både internt og av forretningspartnere og leverandører. Bankens redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter Åpenhetsloven er offentliggjort på bankens hjemmeside.

Bankens retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar er behandlet og vedtatt av styret og omhandler hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø. Det å skape verdier og være lønnsom er en del av bankens samfunnsrolle, og banken vil på denne måten bidra til vekst og utvikling i samfunnet. Forretningsdrift, valg av produkter og tjenester skal ikke gå på bekostning av mennesker, etikk eller miljø. Det er en selvfølge at banken etterlever gjeldende lover og forskrifter, og banken skal ha høy etisk standard.

En viktig del av samfunnsansvaret handler om å vurdere/sikre at virksomhetens leverandører følger de til enhver tid gjeldende regler om grunnleggende menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og bærekraft. Ved valg av forretningspartner og leverandører skal banken benytte leverandører som er opptatt av samfunnsansvar, og som produserer varer og tjenester på en lønnsom, anstendig og bærekraftig måte. Det er viktig at bankens leverandører opptrer redelig og ordentlig, og har ordnede og anstendige arbeidsforhold. Dette gjelder også for bankens leverandører av finansielle investeringer, som for eksempel bankens beholdning av papirer for likviditetsformål.

Grue Sparebank har som ledd i sin risikovurdering sendt ut skriftlig forespørsel i form av spørreskjema til leverandører, der det er spurt om behandling av data, ESG og egenerklæring for leverandøratferd. I egenerklæringen som leverandørene blir bedt om å signere, står det følgende om hvilke momenter banken ønsker bekreftet fra sine leverandører:

- Selskapet bekrefter å utøve sin forretningsvirksomhet på en slik måte at den ikke bryter med internasjonalt anerkjente prinsipper og retningslinjer, lover eller regler knyttet til menneske og arbeidstakerrettigheter, miljø, korrupsjon og antihvitvask.
- Selskapet bekrefter å arbeide forebyggende for at produsenter og underleverandører av varer eller tjenester i forbindelse med leveranser til Grue Sparebank ikke bryter med internasjonalt anerkjente prinsipper og retningslinjer knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø, korrupsjon og antihvitvask

Av andre dokumenter som omhandler menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold velger vi å trekke frem at banken har utarbeidet policy for personvern, etiske retningslinjer, retningslinjer for HMS, retningslinjer for håndtering av interessekonflikter, retningslinjer for utkontraktering og retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold. Dokumentene er gjenstand for regelmessig oppdateringer og revisjon.

Styret i Eika Gruppen har vedtatt policy for anskaffelser og utkontraktering samt oppdatert policy for bærekraft med krav om aktsomhetsvurdering av avtaler inngått av Eika Gruppen. Dette gjelder også for avtaler som inngås av Eika gruppen på vegne av bankene.

Bankens konkurrenter

Banken skal opptre med respekt og redelighet overfor sine konkurrenter. Opplysninger som banken gir om seg selv, sine produkter og om sine konkurrenter, skal være korrekte.

Medarbeidere og trivsel

Kunnskap om bærekraft hos bankens ansatte er nøkkelen til godt bærekraftarbeid og rådgivning. I 2022 hadde FinAut bærekraft som et oppdateringstema for rådgivere som er autorisert i skadeforsikring og personforsikring. For alle kandidater som skal autoriseres, uavhengig av ordning, gjelder et kompetansekrav som dekker økt innsikt i grunnleggende bærekraftstematikk, klimarisiko, ESG-kriterier og EUs arbeid med bærekraftig finans.

Bankens ansatte og valgte representanter skal behandles med respekt, og skal rettidig få forelagt seg den informasjon og de opplysninger som de etter lov, forskrifter, bankens vedtekter og internt regelverk har krav på. Banken skal skape et trivelig og motiverende arbeidsmiljø, med gjensidig tillit, samarbeid og åpenhet.

Grue Sparebank hadde ved utgangen av 2024 42 ansatte, hvorav ingen er ansatt på deltid. Gjennomsnittlig antall årsverk var 35,8 og av bankens ansatte var 59,5% kvinner.

Våre medarbeidere er bankens viktigste ressurs, og banken er veldig opptatt av å skolere ansatte. Vi har 21 autoriserte rådgivere og alle bankens ansatte følger obligatoriske opplæringsløp i Eika skolen i tillegg til årlige oppdateringer for autoriserte.

Banken gjennomfører medarbeiderundersøkelser om tilfredshet hvert kvartal.

Adm. Banksjef		1		
Internservice	6	8	3	4
Autoriserte rådgivere	11	6	7	5
Dagligbank	8	2	2	1
	25	**17**	**12**	**10**

Etterlevelse

Dersom banken oppdager at kunder, leverandører og selskaper banken har investert i, ikke handler i tråd med bankens forventninger i forhold til bærekraft, miljø og samfunnsansvar, vil banken opprette dialog med selskapet for om mulig å få til en endret praksis. Hvis selskapet fortsetter å bryte bankens krav, vil det kunne medføre at det startes en prosess mot en avvikling av kundeforholdet eller salg av eierposisjonen i selskapet.

Corporate governance

I dette avsnittet ønsker vi å gi en kortfattet beskrivelse av prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i Grue Sparebank.

Årsrapport og kvartalsrapporter tilgjengeliggjøres på bankens hjemmeside.

Bankens styringsstruktur følger Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) som trådte i kraft fra 01.01.16.

Bankens valgkomite er sammensatt på følgende måte:

- 3 medlemmer og 1 varamedlem valgt av generalforsamlingen
- 1 medlem og 1 varamedlem valgt av og blant de ansatte i banken

Bankens generalforsamling har 16 medlemmer og er sammensatt på følgende måte:

- 9 medlemmer og 4 varamedlemmer valgt av bankens innskytere
- 3 medlemmer og 1 varamedlem valgt av Grue kommune
- 4 medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av og blant de ansatte i banken

Generalforsamlingen har avholdt ett møte i 2024.

Bankens styre er sammensatt på følgende måte:

- 5 medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av generalforsamlingen
- 1 medlem og 1 varamedlem valgt av ansatte

Kvinneandelen i styret utgjør 60 %, når en etter vanlig praksis utelater ansattes representant fra beregningen. Første vararepresentant er kvinne, og andre vararepresentant er mann. Ansattes representant i styret er kvinne og ansattes vararepresentant er mann. Styret har i 2024 avholdt 12 ordinære styremøter og 2 styremøter hvor behandling av saker ikke kunne vente til neste ordinære styremøte. Totalt har styret behandlet 221 saker.

Bankens samlede styre utgjør risiko- og revisjonsutvalget. Styret skal samlet ha den kompetanse som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta risiko- og revisjonsutvalgets oppgaver. Minst ett av medlemmene skal være uavhengig av virksomheten og ha kvalifikasjoner innen regnskap eller revisjon.

Bankens styrings- og kontrollsystemer er basert på lover og forskrifter, i tillegg til interne rammer og fullmakter vedtatt av styret. Banken foretar årlig risikoanalyse for virksomheten. Bankens arbeidsprosesser og kontrollrutiner er utformet for å begrense risiko knyttet til virksomheten.

Bankens ledergruppe består av åtte medlemmer, hvorav tre kvinner og fem menn.

Bankene i Eika alliansen har tegnet felles styre og ledelsesansvarsforsikring. Forsikringssum utgjør kr 200 mill., inkludert saksomkostninger, pr forsikringstilfelle og totalt for alle sikrede i løpet av forsikringsperioden (12 mnd.)

Personale, arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Banken har en viktig rolle i folks liv. Det være seg privatpersoner som får oppfylt drømmen sin om ny bolig eller bedriftskunder som får hjelp til å sette gode ideer ut i livet. Vi avlaster risiko, sikrer likviditet og stimulerer samfunnet. Ikke minst bidrar banken til samfunnet gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål.

Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som etterlevelse av lover og forskrifter, etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø, sikkerhet samt det ytre miljø. Bankens system for overvåkning av «uvanlige» transaksjoner knyttet til mulig hvitvasking har rapportert et betydelig antall saker i 2024. Banken har et system som automatisk «flagger» mistenkelige transaksjoner som må undersøkes nærmere. Saker hvor det etter nærmere undersøkelser mistenkes at forholdet er knyttet til hvitvasking og/eller terrorfinansiering, er rapportert til Økokrim. Bankens øvrige hendelsesrapportering har ikke avdekket vesentlige avvik i 2024.

Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar heller ikke egen miljøsystemsertifisering.

Banken har ved årets utgang 42 fast ansatte med en gjennomsnittsalder på 46,1 år. Alle er ansatt på heltid. I tillegg har fem personer fungert som ekstrahjelp/vikarer i løpet av året. Totalt er det utført 35,8 årsverk i 2024. Banken har en kvinneandel på 59,52 % blant fast ansatte. Det legges til rette for at rekrutteringer skjer fra et bredt utvalg av samfunnet og eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjonering og bidra til å redusere antall tidligpensjoneringer i banken. Banken sikrer også ansatte innflytelse gjennom godt samarbeid med de tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen.

For å sikre etterlevelse og godt omdømme inngår bankens ansatte i et etterutdanningsprogram med ulike kurs, seminarer mv. med fokus på etterlevelse av sentrale lover og forskrifter og bankfaglige temaer. Alle faste ansatte har i løpet av året deltatt på eksterne og / eller interne kurs for oppdatering og opplæring. Ved utløpet av 2024 er 13 av bankens ansatte autoriserte sparing & investeringsrådgivere, 20 autoriserte skadeforsikringsrådgivere privatmarkedet, 5 autoriserte skadeforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet, 18 autoriserte personforsikringsrådgivere privatmarkedet, 6 autoriserte personforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet og 12 autoriserte kredittrådgivere.

Kunnskap om bærekraft hos bankens ansatte er nøkkelen til godt bærekraftarbeid og rådgivning. For alle kandidater som skal autoriseres eller fornye sin autorisasjon, uavhengig av ordning, gjelder et kompetansekrav som dekker økt innsikt i grunnleggende bærekraft, klimarisiko, ESG-kriterier og EUs arbeid med bærekraftig finans.

Banken er medlem av Glåmdal HMS Tjeneste. Banken har en ordning med fast aktivitetstillegg for alle ansatte som kan benyttes til dekning av utgifter til trening og andre aktiviteter.

Sykefraværet var 6,82 % i 2024, noe som er en økning fra 4,10 % i 2023. Helsetilstanden til de ansatte må karakteriseres som god med lite korttids sykefravær. Sykefraværet skyldes ikke skader eller ulykker i banken.

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Det vises også til note 21 i årsregnskapet.

Banken har ingen ordning med variabel godtgjørelse (prestasjonslønn / bonus) for noen av bankens ansatte.

De ansatte er innmeldt i bankens pensjonsordning, behandlingsforsikring, gruppelivsforsikring og reiseforsikring.

Banken har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for bankens ansatte med følgende sparesatser betalt av Grue Sparebank:

- 7 % innskudd av lønn mellom 0 G og 7,1 G
- 17 % innskudd av lønn mellom 7,1 G og 12 G.

Ansatte som tidligere hadde ytelsesbasert pensjonsordning blir kompensert for differansen mellom beregnet reduksjon i pensjon ved overgang til innskuddsbasert pensjon.

Medarbeidertilfredshetsundersøkelser / Pulsmålinger gjennomføres fire ganger årlig. Tiltak iverksettes innenfor de områder hvor det er avdekket svakheter. Styrets oppfatning er at arbeidsforhold, trivsel og miljø i banken er godt.

Bankens verdier og ansatte er sikret med moderne utstyr.

Bankens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Banken har utover årsrapporten og ovennevnte forhold ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utsiktene for kommende år

Utsiktene for 2025 vurderes som gode for Grue Sparebank. Banken har investert stort i kapasitet og kompetanse, har moderne og effektive lokaler, har etablert egen avdeling for bedriftsmarked, og utvider markedsområdet gjennom etablering i Hamar sentrum. Banken opplever stor interesse i markedet og er rigget for sunn og lønnsom vekst. Styret mener at banken har et godt grunnlag for å skape gode resultater i årene framover.

Det ventes at prisveksten i Norge kommer under kontroll, at renta går noe ned, og at husholdningenes kjøpekraft styrker seg. Arbeidsledigheten ventes å øke litt, men fortsatt være lav. I sum vil dette føre til økt etterspørselen og økt aktivitet, og norsk økonomi vil styrke seg. Forhold og hendelser internasjonalt kan endre på dette, da Norge har en svært åpen økonomi.

Den samlede situasjonen for bankens privatkunder, landbrukskunder og bedriftskunder er i all hovedsak god. Risikoen ved utlån til privatmarkedet vil reduseres ved økning i boligprisene.

Grue Sparebank forventer en samlet utlånsvekst i privatmarkedet på noe høyere nivå enn i 2024. For bedriftsmarkedet ventes utlånsvekst om lag som i 2024. Banken har hatt reduksjon i utlånsvolum til bedriftsmarkedet over flere år. Utviklingen snudde i 2024 og det arbeides med styrt vekst, basert på lav-moderat risiko og god inntjening.

Volumet av misligholdte lån og tapsutsatte lån er lavt. Samlet har banken budsjettert med tap på 0,15 % av brutto utlån i 2025. Til sammenligning utgjorde tap på utlån 0,03 % av brutto utlån i 2024 og 0,18 % av brutto utlån i 2023. Samlet sett vil kredittrisikoen være moderat.

Styret mener Grue Sparebank er konkurransedyktig med sine produkter både på pris og kvalitet. Styret vurderer bankens økonomiske stilling som tilfredsstillende og forventer en stabil utvikling som gjør oss i stand til å oppfylle kundenes krav på en tilfredsstillende måte.

Kirkenær, 05.03.2025

Hanne Haukerud Rolsdorph
Styreleder

Anne Gudrid Tomterstad
Nestleder

Vegard Herlyng
Styremedlem

Helge Hartz
Styremedlem

Kari Nordset Birkely
Styremedlem

Jeanette Bjørndalen
Styremedlem

Bernt Kr. Snapa
Administrerende banksjef

Resultatregnskap

Ordinært resultat - Tall i tusen kroner	Note	**2024**	**2023**
Renteinntekter målt til effektiv rentes metode		228.236	169.450
Renteinntekter fra øvrige eiendeler		28.900	22.901
Rentekostnader og lignende kostnader		138.764	86.346
Netto renteinntekter	18	**118.372**	**106.005**
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		35.812	30.243
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		1.576	1.692
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		9.220	6.939
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		2.622	2.003
Andre driftsinntekter		1.685	2.095
Netto andre driftsinntekter	20	**47.764**	**39.587**
Lønn og andre personalkostnader	21	42.217	35.816
Andre driftskostnader	22	39.096	39.000
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	30	2.912	2.753
Sum driftskostnader før kredittap		**84.226**	**77.569**
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	11	961	6.128
Resultat før skatt		**80.950**	**61.895**
Skattekostnad	23	18.948	15.077
Resultat av ordinær drift etter skatt		**62.002**	**46.818**
Andre inntekter og kostnader - Tall i tusen kroner			
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	25	-5.647	12.125
Sum poster som ikke vil bli klassifisert over resultatet		**-5.647**	**12.125**
Sum andre inntekter og kostnader		**-5.647**	**12.125**
Totalresultat		**56.355**	**58.943**

Balanse - Eiendeler

Tall i tusen kroner	Note	2024	2023
Kontanter og kontantekvivalenter	24-25	34.898	34.528
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	24-25	118.156	133.288
Utlån til og fordringer på kunder	6-11, 24-25	3.665.135	3.313.622
Rentebærende verdipapirer	26	478.883	444.488
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	27-28	279.599	226.165
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte foretak	29	0	758
Varige driftsmiddler	30	42.182	25.483
Utsatt skattefordel	23, 31	2.063	1.824
Andre eiendeler	31	1.335	2.237
Sum eiendeler		**4.622.250**	**4.182.394**

Balanse - Gjeld og egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	2024	2023
Innskudd og andre innlån fra kunder	32	3.421.711	3.078.877
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	33	453.530	452.958
Annen gjeld	34	32.124	14.400
Betalbar skatt	23	18.775	14.437
Andre avsetninger	6, 10-11	119	4.358
Ansvarlig lånekapital	33	70.676	40.201
Sum gjeld		**3.996.936**	**3.605.231**
Fondsobligasjonskapital	35	40.000	40.000
Sum innskutt egenkapital		**40.000**	**40.000**
Fond for urealiserte gevinster		69.657	75.375
Sparebankens fond		501.157	452.287
Gavefond		14.500	9.500
Sum opptjent egenkapital		**585.314**	**537.162**
Sum egenkapital		**625.314**	**577.162**
Sum gjeld og egenkapital		**4.622.250**	**4.182.394**

Kirkenær, 05.03.2025

Styret i Grue Sparebank

Hanne H Rolsdorph
Styreleder

Anne Gudrid Tomterstad
Nestleder

Jeanette Bjørndalen

Helge Hartz

Vegard Herlyng

Kari Nordset Birkely

Bernt Kristian Snapa
Administrerende banksjef

Kontantstrømoppstilling - direkte metode

Tall i tusen kroner	Note	2024	2023
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Netto utbetaling av lån til kunder		-350.997	-182.031
Renteinnbetalinger på utlån til kunder		208.660	151.794
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder		342.834	182.371
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder		-104.665	-60.915
Renter på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		7.064	4.993
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner		-31.906	-41.401
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner		27.333	21.820
Netto provisjonsinnbetalinger		34.236	28.551
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta		3.710	5.103
Utbetalinger til drift		-79.628	-72.721
Betalt skatt		-14.849	-8.217
Utbetalte gaver		-3.429	-3.904
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		**38.363**	**25.442**
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-3.968	-2.109
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer		8.483	6.501
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer		-64.253	-2.218
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer		9.220	6.939
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet		**-50.518**	**9.113**
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld		200.000	50.000
Utbetaling ved forfall verdipapirgjeld		-200.000	0
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		-24.855	-16.807
Innbetaling ved utstedelse av ansvarlig lån		70.000	0
Utbetaling ved forfall ansvarlig lån		-40.000	0
Renteutbetalinger på ansvarlige lån		-3.834	-2.492
Innbetaling ved utstedelse av fondsobligasjonskapital		0	40.000
Renteutbetalinger på fondsobligasjon		-3.919	-1.937
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet		**-2.608**	**68.764**
A + B + C Netto endring likvider i perioden		**-14.763**	**103.319**
Likviditetsbeholdning 1.1		167.816	64.497
Likviditetsbeholdning 31.12		**153.053**	**167.816**
Likvidetsbeholdning spesifisert:			
Kontanter og kontantekvivalenter		34.898	34.528
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		118.156	133.288
Likviditetsbeholdning		**153.053**	**167.816**

Nøkkeltall

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	2024	2023
Nøkkeltall resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	51,51 %	54,02 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	8,58 %	11,32 %
Egenkapitalavkastning*	11,05 %	8,80 %
Innskuddsmargin hittil i år**	3,14 %	2,05 %
Utlånsmargin hittil i år***	6,23 %	5,27 %
Netto rentemargin hittil i år ****	2,63 %	2,67 %
* EK-avkastning etter beregnet skatt - Annualisert (resultat etter skatt minus fondsobligasjonsrenter / snittet av egenkapital IB og UB)		
** Innskuddsmargin hittil i år (Sum rentekostnader kunder / gjennomsnittlig innskudd)		
*** Utlånsmargin hittil i år (Sum renteinntekter kunder / gjennomsnittlig utlån)		
**** Netto rentemargin hittil i år (Netto renteinntekter / gjenommsnit. forvaltningskapital)		
Innskudd og utlån		
Utlån til kunder - Andel BM - Bankens egen balanse	11,86 %	9,13 %
Overføringsgrad til boligkreditt (kun PM)	27,19 %	30,61 %
Innskuddsdekning (bank)	93,05 %	92,56 %
Soliditet - Konsern		
Ren kjernekapitaldekning	21,30 %	19,11 %
Kjernekapitaldekning	23,10 %	20,93 %
Kapitaldekning	26,12 %	22,87 %
Uvektet kjernekapitalandel	9,87 %	9,61 %
Likviditet		
LCR	176,75 %	263,43 %
NSFR	143,41 %	144,33 %

Endringer i egenkapitalen

Morbank	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			
Tall i tusen kroner	Fondsobligasjons-kapital	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2023	**40.000**	**452.287**	**9.500**	**75.375**	**577.162**
Resultat av ordinær drift etter skatt		53.002	9.000		62.002
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader				-5.719	-5.719
Totalresultat 31.12.2024	**0**	**53.002**	**9.000**	**-5.719**	**56.284**
Renter på hybridkapital		-3.919			-3.919
Realisert gevinst/tap omfordelt fra fond for urealiserte gevinster		-213			-213
Andre egenkapitaltransaksjoner			-4.000		-4.000
Egenkapital 31.12.2024	**40.000**	**501.157**	**14.500**	**69.657**	**625.314**
Egenkapital 31.12.2022		**411.384**	**8.300**	**63.251**	**482.935**
Resultat av ordinær drift etter skatt		42.818	4.000		46.818
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader				12.124	12.124
Totalresultat 31.12.2023	**0**	**42.818**	**4.000**	**12.124**	**58.942**
Utstedelse av ny hybridkapital	40.000				40.000
Renter på hybridkapital		-1.916			-1.916
Andre egenkapitaltransaksjoner			-2.800		-2.800
Egenkapital 31.12.2023	**40.000**	**452.287**	**9.500**	**75.375**	**577.162**

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Generell informasjon

Banken tilbyr banktjenester og forsikringstjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Bankens hovedkontor har besøksadresse Solørvegen 1048, Kirkenær.

Regnskapet for 2024 ble godkjent av styret i Grue Sparebank 05.03.2025.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Banken avlegger regnskap i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS® med mindre annet følger av forskriften.

I henhold til årsregnskapsforskriften har selskapet valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Regnskapet er presentert i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta. Alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk fra og med regnskapsåret 2024

Det er ingen nye standarder eller fortolkninger som er tatt i bruk fra og med regnskapsåret 2024 som har hatt en vesentlig påvirkning på bankens årsregnskap.

Det er heller ingen nye IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er tredd i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning bankens regnskap for kommende perioder.

Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

Inntektsføring

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost innregnes i resultatregnskapet ved bruk av effektiv rentes metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Metoden innebærer løpende inntektsføring av nominelle renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyr. Dersom et utlån er nedskrevet som følge av verditap (inngår i steg 3), inntektsføres renteinntekter som effektiv rente, beregnet på nedskrevne forventede kontantstrømmer. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende.

Renteinntekter på rentebærende finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi over ordinært resultat måles også til effektiv rente og klassifiseres som renteinntekt. Realiserte gevinster/tap samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i resultatregnskapet under «Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter» i den perioden de oppstår.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester.

Leieinntekter inntektsføres løpende etter hvert som de opptjenes.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

Finansielle instrumenter - klassifisering

Klassifisering av finansielle instrumenter foretas på grunnlag av formålet med anskaffelsen og instrumentets karakteristika.

Finansielle eiendeler klassifiseres som:

- Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost (AC)
- Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi med verdiendring over ordinært resultat (FVTPL)
- Finansielle instrumenter over utvidet resultat (FVOCI)

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen (FVTPL). Egenkapitalinstrumenter som er definert som strategiske investeringer er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI).

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

For ordinære gjeldsinstrumenter bestemmes målekategorien etter formålet med investeringen. Gjeldsinstrumenter som inngår i en portefølje med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, skal måles til amortisert kost.

Gjeldsinstrumenter som inngår i en portefølje med formål om å både motta kontantstrømmer og foreta salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI), med renteinntekt, valutaomregningseffekter og nedskrivninger presentert over ordinært resultat.

Renteinstrumenter i øvrige forretningsmodeller skal måles til virkelig verdi over resultat.

Valg av forretningsmodell

Banken har på visse vilkår anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt AS, men dette gjøres kun unntaksvis og kun til mindre verdier. Utlån til og fordring på kunder, til både Privatmarkedet (PM) og Bedriftsmarkedet (BM), inngår følgelig i en portefølje som holdes med formål å kun motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, og måles derfor til amortisert kost (AC).

Innlån og andre finansielle forpliktelser

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Utstedt ansvarlig lån har prioritet etter all annen gjeld, og innregnes og måles på samme måte som øvrig verdipapirgjeld. Øvrig finansiell gjeld måles til amortisert kost hvor forskjeller mellom mottatt beløp fratrukket transaksjonskostnader og innløsningsverdi fordeles over låneperioden ved bruk av effektiv rentes metode.

Finansielle instrumenter – måling

Første gangs innregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi på handelsdagen ved første gangs innregning. Transaksjonskostnader som er direkte henførbare til etableringen av eiendelen/forpliktelsen medtas i kostprisen for alle finansielle instrumenter som ikke er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over ordinært resultat.

Etterfølgende måling - måling til virkelig verdi

For alle finansielle instrumenter som omsettes i et aktivt marked benyttes den noterte prisen innhentet enten fra en børs, megler eller et prissettingsbyrå. For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk

talt er det samme, diskontert kontantstrøms beregning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Alle endringer i virkelig verdi innregnes direkte i resultatregnskapet med mindre eiendelen er klassifisert som finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI).

Etterfølgende måling – måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

Etterfølgende måling – måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring får en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1. 12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene. Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal, det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2. For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert. Dersom det oppstår en kredittforringelse, skal instrumentet flyttes til steg 3 og tapsavsetningene settes normalt på individuell basis. For ytterligere beskrivelse av nedskrivningsmodellen henvises det til note 5.

Konstatert tap

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt av banken. Banken fraregner engasjementet i balansen når det konstateres tapt. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte avsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i avsetningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere avsetninger resultatføres. Se note 11 for ytterligere informasjon knyttet til totalt utestående beløp som er konstatert / fraregnet i balansen.

Finansielle instrumenter – fraregning og modifisering

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et

utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres over ordinært resultat.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Øvrige forpliktelser

Avsetning til forpliktelser blir foretatt når banken har en forpliktelse basert på en tidligere hendelse, det er sannsynlig at forpliktelsen vil bli oppgjort finansielt og forpliktelsen kan estimeres pålitelig.

Egenkapital

Øvrig egenkapital består av sparebankens fond, gavefond, fond urealiserte gevinster.

Utstedte fondsobligasjoner er obligasjoner med pålydende rente. Fondsobligasjoner møter ikke definisjonen av en finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32 og klassifiseres følgelig som egenkapital (fondsobligasjonskapital) i bankens balanse. Fondsobligasjonene er evigvarende, og banken har en ensidig rett til ikke å betale renter til investorene under gitte vilkår. Renter presenteres dermed ikke som en rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon av egenkapital.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Note 2 - Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger

Utarbeidelse av regnskap i overensstemmelse med IFRS krever at ledelsen i en del tilfeller tar forutsetninger, og må anvende estimater og skjønnsmessige vurderinger. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende, og er basert på historiske erfaringer og forutsetninger om fremtidige hendelser som anses sannsynlige på balansedagen. Det er knyttet usikkerhet til de forutsetninger og forventninger som ligger til grunn for anvendte estimater og skjønnsmessige vurderinger. Faktiske fremtidige utfall kan avvike fra estimatene og forutsetningene.

Nedskrivning på utlån og garantier

For individuelt vurderte utlån og for grupper av utlån som er identifisert som usikre, foretas det en beregning for å fastslå en verdi på utlånet eller på grupper av utlån. Store og spesielt risikable, samt kreditt-forringede engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk. Beregningen forutsetter at det benyttes størrelser som er basert på vurderinger, og disse påvirker godheten i den beregnede verdi.

Steg 3 nedskrivninger (individuelle nedskrivninger)

Dersom det foreligger objektive bevis på at en kredittforringelse har inntruffet for utlån vurdert til amortisert kost beregnes tapet som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Estimering av fremtidig kontantstrøm gjøres på grunnlag av erfaringsdata og skjønn relatert til sannsynlige utfall for blant annet markedsutvikling og konkrete forhold for det enkelte engasjement, herunder erfaringsdata for låntagers evne til å håndtere en presset økonomisk situasjon. Ved verdivurderingen av nedskrivning på utlån hefter det usikkerhet ved identifiseringen av utlån som skal nedskrives, estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer, samt verdivurdering av sikkerheter.

Steg 1 og 2 nedskrivninger (statistiske nedskrivninger)

Engasjementer som ikke er individuelt nedskrevet, inngår i beregning av statistiske nedskrivninger på utlån og garantier. Nedskrivning beregnes på grunnlag av utviklingen i kundenes risikoklassifisering og tapserfaring for de respektive kundegrupper (PD og LGD), samt forventet konjunktur- og markedsutvikling (makroforhold). Se ytterligere beskrivelser i avsnittet Nedskrivningsmodell i banken i note 5. Den statistiske modellen for beregning av «Expected credit losses» (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdssannsynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makroutvikling. På grunn av betydelig estimatusikkerhet er det krav til å vise sensitivitetsanalyser gitt endring i ulike parametere, og dette fremgår av note 13.

Virkelig verdi for finansielle eiendeler

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, og slike verdsettelser vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter. Se note 25 for sensitivitetsberegninger.

Note 3 – Risikostyring

Risikostyring

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvaret for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelsen. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for styring av risiko. Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse. Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

Risikokategorier

Hovedrisikokategoriene for banken er:

Kredittrisiko

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Se note 5-13 for vurdering av kredittrisiko.

Markedsrisiko

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre, ledelse og myndigheter via IRRBB – rapportering.

Se note 24-28 for vurdering av markedsrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker vesentlig. I dette inngår også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere utlånsvekst.

Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens risikoprofil. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde.

Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

Operasjonell risiko

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

ESG risiko

Risiko som er relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring inngår i ESG risiko, deriblant også klimarisiko. Klimarisiko omfatter risiko for økt kredittrisiko og finansielle tap for banken som følge av klimaendringer. Banken foretar årlig gjennomgang av risiko i banken der ESG og klimarisiko inngår.

Det er først og fremst relatert til utlån til bedriftsmarked at det er identifisert at banken er utsatt for klimarisiko. Dette er både relatert til fysisk risiko, men også overgangsrisiko fra dagens situasjon til et lavutslippssamfunn. Derfor er vurdering av bærekraft og klimarisiko integrert i bankens kredittprosess. Da banken er lite eksponert mot blant annet olje og gassnæringen anses næringseiendom, bygg og anlegg samt landbruk å være de sektorer som har høyest iboende klimarisiko i bankens portefølje. Samtidig er det store muligheter for positiv påvirkning i disse bransjene.

Konsentrasjons risiko

Konsentrasjonsrisiko er risikoen for at bank har en eksponering mot debitorer eller verdipapirer med liknende økonomiske egenskaper, eller fra kunder som er involvert i sammenliknbare aktiviteter der disse likhetene kan gjøre at de samtidig får problemer med å holde betalingsforpliktelsene sine, eller at verdiene svinger i takt slik at hvis en kunde får problemer vil potensielt mange kunder få problemer på grunn av likheten.

For å vurdere og styre konsentrasjonsrisiko vurderer banken følgende forhold ved utlånsporteføljen:

- Store enkeltkunder
- Enkelte bransjer (næringsgrupper med spesifikke utfordringer eller sykliske næringer)
- Geografiske områder
- Sikkerhet med samme risikoegenskaper (f.eks. avhengig av eiendomspriser)

Banken benytter samme metode som Finanstilsynet for beregning av konsentrasjonsrisiko for individuell- og bransje risiko

I tillegg vurderer banken konsentrasjonsrisiko knyttet til store enkeltengasjementer. Banken definerer store engasjementer som engasjementer som overstiger 10 % av bankens kjerne kapital. Se note 12 for mer informasjon.

Compliance risiko

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

Annen risiko

Annen risiko inkluderer strategisk risiko, eierrisiko og risiko i omgivelsene. Strategisk risiko er risiko for tap på grunn av at inntjeningen blir lavere enn forventet, men at dette ikke er kompensert gjennom lavere kostnader. Strategisk risiko kan oppstå fra endringer i konkurransebildet, regulatoriske endringer eller ineffektiv posisjonering i forhold til makromiljøet som påvirker driften til konsernet. Strategisk risiko kan også oppstå hvis man ikke evner å leve opp til målsatte strategier og/eller ikke klarer å effektivt gjøre grep for å justere avkastning lavere enn målsatt. Eierrisiko er risiko som oppstår som følge av å være eier i et selskap, for eksempel gjennom drift eller risiko for at ny kapital må tilføres. Risiko i omgivelsene vil i hovedsak være makroøkonomiske risikoer som for eksempel arbeidsledighet og utvikling i konkurshyppighet. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko.

Note 4 – Kapitalstyring og kapitaldekning

Grue Sparebank benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Per 31. desember 2024 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 4,5 % og motsyklisk kapitalbuffer 2,5 %. Kravet om ren kjernekapital er på 4,5 %, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 14,0 %. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for Grue Sparebank på 2,1 % som må dekkes med minimum 56,25 % ren kjernekapital og minimum 75 % kjernekapital. Regulatorisk minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 15,2 % på konsolidert i nivå.

Bankens mål om ren kjernekapitaldekning på konsolidert nivå er minimum 16,7 % per 31. desember 2024.

Banken valgte å ta i bruk eksponeringen massemarked for personmarked kunder i løpet av 2024. Det reduserer vektingen fra 100 % til 75 % på disse eksponeringene og gir et lavere beregningsgrunnlag.

En sentral del i bankens kapitalstyring er konsernets interne vurdering av kapitalbehov (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process). I denne prosessen foretas det vurderinger av alle vesentlige risikoer banken er eksponert mot med tilhørende vurdering av internt kapitalbehov for de ulike risikoene. Styret gjennomgår i forbindelse med ICAAP konsernets viktigste risikoområder og intern kontroll. Gjennomgangen tar sikte på å få dokumentert kvaliteten på arbeidet innen de vesentligste risikoområdene. Gjennomgangen skal sikre at endringer i risikobildet identifiseres slik at nødvendige forbedringstiltak kan iverksettes. Tilleggsinformasjon om bankens ansvarlige kapital og risikoprofil er offentliggjort på bankens hjemmesider – pilar 3 dokument.

Samarbeidende gruppe pr 31. desember 2024:

Foretak som deltar i samarbeidende gruppe skal foreta forholdsmessig konsolidering av eierandeler i finansforetak som samarbeidet omfatter, jf. Finansforetaksloven § 17-13 (2) og utfyllende bestemmelser i CRR/CRD-forskriftens § 20 (3).

Grue Sparebank deltar i samarbeidende gruppe med Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Eierandelen i Eika Gruppen (1,30 %) og Eika Boligkreditt (1,22 %) blir konsolidert med bankens kapitaldekning.

Banken har frem til 4. kvartal 2024 praktisert å ta eierandeler i selskaper som forholdsmessig konsolideres inn til fradrag i ren kjernekapital i morbanken. Dette prinsippet har banken endret, i likhet med resten av bankene i alliansen, ved rapportering for 4. kvartal 2024 i samsvarer med unntaksregelen i beregningsforskriften § 18 bokstav c, som tilsvarer artikkel 49.2 i CRR. Dette medfører at banken havner under terskelverdi på 10 % for fradrag, og gir en økning i kapitaldekning på morbank-nivå. Prinsippendringen medfører ingen endring for de forholdsmessig konsoliderte tallene. Historikken er ikke omarbeidet.

Forpliktelse om tilførsel av kapital i Eika Boligkreditt

I henhold til ny avtale om kjøp av OMF mellom banken og Eika Boligkreditt AS, har banken påtatt seg en likviditetsforpliktelse overfor Eika Boligkreditt AS. Per 31. desember 2024 er denne forpliktelsen på inntil 245,5 MNOK. I morbankens kapitaldekning har bankens netto likviditetsforpliktelse 50 % konverteringsfaktor som igjen vektes som OMF med 10 %. risikovekt. I morbankens beregningsgrunnlag for kapitaldekning inngår dermed forpliktelsen med 12,3 MNOK. Likviditetsforpliktelsen elimineres i konsolidert kapitaldekning i og med at den dekkes av bankens konsoliderte pilar 2-krav.

	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkludert andel samarbeidsgruppe	
Tall i tusen kroner	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Opptjent egenkapital	501.157	452.287	495.280	354.443
Overkursfond	0	0	77.270	75.929
Fond for urealisert gevinst	69.657	75.375	55.061	65.860
Egenkapitalbevis	0	0	18.649	19.336
Gavefond	14.500	9.500	14.500	9.500
Sum egenkapital	**585.314**	**537.162**	**660.761**	**525.068**
Immaterielle eiendeler	-	-	-66.740	-385
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-758	-671	3.718	-898
Fradrag i ren kjernekapital	-5.857	-139.420	-24.574	-9.691
Ren kjernekapital	**578.698**	**397.071**	573.165	514.095
Fondsobligasjoner	40.000	40.000	48.315	49.008
Sum kjernekapital	**618.698**	**437.071**	**621.480**	**563.103**

Tilleggskapital - ansvarlig lån	70.000	40.000	81.200	52.134
Netto ansvarlig kapital	**688.698**	**477.071**	**702.680**	**615.236**
Eksponeringskategori (vektet verdi)				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	22.306	25.142	33.189	41.618
Institusjoner	25.776	30.946	38.520	45.847
Foretak	23.887	20.637	24.741	27.108
Massemarked	279.142	0	312.225	33.211
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.301.179	1.607.208	1.743.895	2.051.308
Forfalte engasjementer	36.581	42.848	38.524	44.845
Høyrisiko-engasjementer	0	0	61	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	30.155	12.594	23.481	24.301
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	23.631	26.657	23.631	26.657
Andeler i verdipapirfond	25.912	10.835	29.534	11.975
Egenkapitalposisjoner	177.293	54.787	89.626	83.236
Øvrige engasjement	48.265	54.905	57.048	62.456
CVA-tillegg			14.861	19.812
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	**1.994.126**	**1.886.557**	**2.429.336**	**2.472.373**
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	**246.063**	**203.719**	**261.098**	**218.174**
Kapitalkrav med utgangspunkt i faste kostnader				
Sum beregningsgrunnlag	**2.240.189**	**2.090.276**	**2.690.434**	**2.690.547**
	-		-	-
Kapitaldekning i %	**30,74 %**	**22,82 %**	**26,12 %**	**22,87 %**
Kjernekapitaldekning	**27,62 %**	**20,91 %**	**23,10 %**	**20,93 %**
Ren kjernekapitaldekning i %	**25,83 %**	**19,00 %**	**21,30 %**	**19,11 %**
Uvektet kjernekapitalandel i %	**12,75 %**	**10,57 %**	**9,87 %**	**9,61 %**

Note 5 – Kredittrisiko

Kredittrisiko oppstår i hovedsak i bankens utlånsportefølje, men også knyttet til bankens beholdning av obligasjoner og sertifikater.

Bankens maksimale eksponering fremgår i tabell under:

Maksimal eksponering til kredittrisiko	**2024**	**2023**
Kontanter og kontantekvivalenter	34.898	34.528
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	118.156	133.288
Utlån til og fordringer på kunder	3.665.135	3.313.622
Rentebærende verdipapirer	478.883	444.488
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	279.599	226.165
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte foretak	0	758
Varige driftsmidler	42.182	25.483
Andre eiendeler	3.398	4.062
Sum kredittrisikoeksponering balanseposter	4.622.250	4.182.394
Garantiforpliktelser	17.812	18.617
Ubenyttede trekkfasiliteter og lånetilsagn	265.340	216.505
Total kredittrisikoeksponering	**4.905.402**	**4.417.516**

Måling av kredittrisiko for utlånsporteføljen

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken benytter samme modell for å estimere misligholdssannsynlighet som resten av Eika bankene. Nedskrivningsmodellen er beskrevet i avsnittet under. Nedskrivningsmodellen beregner en misligholdssannsynlighet per kunde som tilordnes en risikoklasse. Banken deler porteføljen inn i tolv risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement, se den underliggende tabellen:

Risikoklasse	**Sannsynlighet for mislighold fra**	**Sannsynlighet for mislighold til**
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	0,50 %	8,00 %
10	8,00 %	99,99 %
11 og 12	100 %	100%

Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

Nedskrivningsmodell i banken

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som EAD x PD x LGD, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Banken benytter seg av Eika sin løsning for beregning av eksponering ved mislighold (EAD), vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning og selve beregningen av forventet kredittap (ECL).

Definisjon av mislighold

Banken har definert mislighold i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften. Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
    - For PM-kunder / retail-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
    - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Definisjonen av mislighold innebærer innføring av karensperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karensperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karensperioden er tolv måneder.

Eksponering ved mislighold (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Tap ved mislighold (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning eller belåningsgrad. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

Sannsynlighet for mislighold (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Modellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektes ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsjekk. Den generiske modellen

benyttes utelukkende i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsjekk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsjekk har vært lengre enn en gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. For ikke-gjenpartspliktige BM-kunder vil det alltid benyttes en kombinasjon av modellene i de tilfeller kundeforholdet har vart lengre enn en gitt tidshorisont.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling. Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Dun & Bradstreet.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap. For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Med utgangspunkt i PD 12 mnd, beregnes misligholdssannsynlighet over engasjementets forventede levetid (PD liv) med en migrasjonsbasert framskrivning, samt justeringer for forventninger til fremtiden (omtalt nedenfor). Modellene blir årlig validert og rekalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Vesentlig økning i kredittrisiko (migrering)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD 12 mnd og levetids PD (PD liv) siden første gangs innregning.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: PD 12 mnd > PD 12 mnd. ini + 0,5 % og PD liv > PD liv ini * 2

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: PD 12 mnd > PD 12 mnd. ini + 2 % eller PD liv > PD liv ini * 2

Det foreligger ingen karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap.

Forventningene til framtiden er tatt hensyn til gjennom en makroøkonomisk regresjonsmodell for henholdsvis PM og BM som vurderer endring i sannsynligheten for mislighold (PD) i tre scenarier – basis (forventet makroøkonomiske utvikling, nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur). For å predikere framtidig konkursnivå og misligholdsnivå i et basisscenario benyttes prognoser fra SSB for de til enhver tid gjeldende makrovariablene (uavhengige variablene).

Opp- og nedsidescenariet er utledet gjennom et gitt antall standardavvik positivt eller negativt utslag i makrovariablene sammenlignet med baisprognosen fra SSB. Ved vurdering av antall standardavvik utslag er det sett hen til Norges Bank og Finanstilsynets stresstester, sett i sammenheng med vektingen av scenariene.

Scenarioene er gitt følgende sannsynlighetsvekting; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenarioene antas misligholdsraten å vende tilbake til et langsiktig snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå for personmarkedet. En faktor på 1,6 betyr at kundenes PD forventes å være 60 % høyere enn dagens PD. Tilsvarende betyr en faktor på 0,3 at PD forventes å være 30 % av dagens PD.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Basis	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9
Nedside	2,1	2,0	1,8	1,3	1,1	0,9
Oppside	0,7	0,7	0,6	0,8	0,8	0,9
Vektet	1,3	1,3	1,2	1,0	1,0	0,9

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå for bedriftsmarkedet.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Basis	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,9
Nedside	2,3	2,0	1,7	1,1	1,0	0,9
Oppside	0,6	0,5	0,4	0,5	0,7	0,9
Vektet	1,3	1,2	0,9	0,8	0,8	0,9

I note 13 fremkommer resultatene av utvalgte scenarioberegninger, blant annet forventet kredittap dersom henholdsvis makrofaktorene i nedside- og oppsidescenarioet var benyttet i beregningene.

Nedskrivninger i steg 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen minimum årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. For engasjementer som vurderes for nedskrivning i steg 3 gjør banken en helhetlig vurdering av tapsrisiko. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden. Nedskrivningen beregnes i tre scenarioer; basis, oppside og nedside. Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

Definisjon av misligholdte/tapsutsatte engasjement i Steg 3

Alle engasjement klassifisert som misligholdt, i henhold til beskrivelse tidligere i note 5, rapporteres i steg 3. Dette innebærer også at det anvendes tilsvarende karenstid for engasjementer i steg 3 før de kan migrere til steg 2 eller 1.

Note 6 - Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

2024

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.763.901	0	0	2.763.901
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	569.464	145.294	0	714.758
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	40.944	114.090	0	155.034
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	43.615	43.615
Sum brutto utlån	**3.374.309**	**259.384**	**43.615**	**3.677.308**
Nedskrivninger	-969	-2.403	-8.804	-12.175
Sum utlån til balanseført verdi	**3.373.341**	**256.981**	**34.811**	**3.665.133**

** Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarkedet			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.484.794	0	0	2.484.794
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	457.723	138.619	0	596.342
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	38.022	83.019	0	121.041
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	37.818	37.818
Sum brutto utlån	2.980.539	221.638	37.818	3.239.995
Nedskrivninger	-529	-609	-4.777	-5.914
Sum utlån til bokført verdi	2.980.010	221.029	33.042	3.234.081

** Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	279.107	0	0	279.107
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	111.741	6.675	0	118.416
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	2.922	31.071	0	33.993
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	5.797	5.797
Sum brutto utlån	**393.770**	**37.746**	**5.797**	**437.313**
Nedskrivninger	-440	-1.794	-4.027	-6.261
Sum utlån til bokført verdi	**393.330**	**35.952**	**1.769**	**431.051**

** Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

	Ubenyttede kreditter og garantier			
Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet				**Sum**
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**eksponering**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	240.987	186	0	241.173
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	20.604	3.622	0	24.226
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	3.196	2.162	0	5.359
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	100	100
Sum ubenyttede kreditter og garantier	**264.787**	**5.970**	**100**	**270.857**
Nedskrivninger	-45	-71	-3	-119
Netto ubenyttede kreditter og garantier	**264.742**	**5.899**	**97**	**270.738**

** Ubenyttede kreditter og garantier til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

2023

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.452.651	12.088	0	2.464.739
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	488.895	123.456	0	612.351
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	41.599	157.815	0	199.414
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	49.807	49.807
Sum brutto utlån	**2.983.145**	**293.359**	**49.807**	**3.326.311**
Nedskrivninger	-1.169	-3.110	-8.409	-12.689
Sum utlån til balanseført verdi	**2.981.975**	**290.249**	**41.398**	**3.313.622**

** Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarkedet			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.272.857	7.157	0	2.280.014
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	408.232	119.784	0	528.017
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	33.352	140.876	0	174.228
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	39.957	39.957
Sum brutto utlån	**2.714.441**	**267.818**	**39.957**	**3.022.216**
Nedskrivninger	-760	-2.447	-4.987	-8.193
Sum utlån til bokført verdi	**2.713.681**	**265.372**	**34.970**	**3.014.023**

** Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet			
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**Sum utlån**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	179.794	4.931	0	184.725
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	80.663	3.672	0	84.334
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	8.247	16.939	0	25.186
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	9.850	9.850
Sum brutto utlån	**268.704**	**25.541**	**9.850**	**304.095**
Nedskrivninger	-410	-664	-3.422	-4.496
Sum utlån til bokført verdi	**268.294**	**24.878**	**6.427**	**299.599**

** Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

	Ubenyttede kreditter og garantier			
Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet				**Sum**
Pr. klasse finansielt instrument:	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	**eksponering**
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	204.087	2.288	0	206.375
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	11.531	2.038	0	13.570
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	919	2.560	0	3.479
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	550	550
Sum ubenyttede kreditter og garantier	**216.538**	**6.886**	**550**	**223.974**
Nedskrivninger	-32	-46	0	-78
Netto ubenyttede kreditter og garantier	**216.505**	**6.841**	**550**	**223.896**

** Ubenyttede kreditter og garantier til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader*

Note 7 - Fordeling av utlån

Utlån fordelt på fordringstyper	2024	2023
Kasse-, drifts- og brukskreditter	438.381	421.894
Byggelån	43.153	23.526
Nedbetalingslån	3.195.773	2.880.891
Brutto utlån og fordringer på kunder	**3.677.308**	**3.326.311**
Nedskrivning steg 1	-967	-1.169
Nedskrivning steg 2	-2.403	-3.110
Nedskrivning steg 3	-8.804	-8.409
Netto utlån og fordringer på kunder	**3.665.135**	**3.313.622**
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	1.210.158	1.333.576
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	**4.875.293**	**4.647.198**

Brutto utlån fordelt på geografi	2024	2023
Innlandet	3.998.970	3.831.174
Akershus/Viken (2023)	291.838	336.480
Oslo	409.135	388.458
Utlandet	436	534
Landet for øvrig	187.087	103.242
Sum	**4.887.466**	**4.659.887**

Note 8 - Kredittforringede engasjementer

2024

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	36.997	-4.964	32.033
Næringssektor fordelt:			
Omsetning og drift av fast eiendom	5.677	-3.800	1.877
Tjenesteytende virksomhet	40	-40	0
Sum	**42.714**	**-8.804**	**33.910**

Banken har 33,9 mill. engasjementer i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskriving grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen, tilsvarende tall for 2023 var 41,4 mill.
Banken har per 31.12.2024 2,9 mill. i tapskonstaterte engasjementer som fortsatt inndrives. Inntekter fra denne aktiviteten vil føres som en reduksjon av nedskrivinger.
Tilsvarende tall for 2023 var 2,5 mill.

2023

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	39.957	-4.987	34.970
Næringssektor fordelt:			
Primærnæringer	5	-2	3
Overnattings- og serveringsvirksomhet	442	-2	440
Omsetning og drift av fast eiendom	6.369	-3.108	3.262
Tjenesteytende virksomhet	3.034	-312	2.722
Sum	**49.807**	**-8.409**	**41.398**

Kredittforringede engasjementer	2024	2023
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	23.318	10.352
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	404	714
Nedskrivning steg 3	-3.212	-1.205
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	**20.510**	**9.861**
Brutto andre kredittforringede engasjementer - personmarkedet	13.679	29.605
Brutto andre kredittforringede engasjementer - bedriftsmarkedet	5.313	9.135
Nedskrivning steg 3	-5.592	-7.204
Netto andre kredittforringede engasjementer	**13.400**	**31.536**
Netto kredittforringede engasjementer	**33.910**	**41.398**

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter	2024		2023	
Tall i tusen kroner	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig	27.669	79,3 %	41.906	84,1 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet	372	1,1 %	799	1,6 %
Engasjementer med pant i næringseiendom	6.776	19,4 %	6.366	12,8 %
Engasjementer uten sikkerhet	94	0,3 %	735	1,5 %
Sum kredittforringede engasjementer	**34.911**	**100 %**	**49.807**	**100 %**

Banken har tre engasjement på til sammen kr.10,5 mill. som er forbearance merket.

Note 9 - Forfalte og kredittforringede utlån

2024	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 tom. 3 mnd	Over 3 tom. 6 mnd.	Over 6 tom. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Andre kredittforringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kredittforringede utlån
Privatmarkedet	3.212.814	2.177	1.686	2.098	11.232	9.988	27.181	13.679	20.137	11.896
Bedriftsmarkedet	436.909	0	0	0	0	404	404	5.313	373	1.504
Totalt	**3.649.723**	**2.177**	**1.686**	**2.098**	**11.232**	**10.392**	**27.585**	**18.992**	**20.510**	**13.400**
2023										
Privatmarkedet	2.996.283	1.628	13.952	7.052	1.975	1.326	25.932	29.605	10.352	28.060
Bedriftsmarkedet	297.416	4.372	1.592	2	439	273	6.679	9.135	432	9.135
Totalt	**3.293.699**	**6.000**	**15.544**	**7.053**	**2.414**	**1.599**	**32.611**	**38.740**	**10.784**	**37.195**

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har et overtrekk som overstiger den relative- og absolutte grensen.
For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer

- For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
- For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner

Note 10 - Eksponering på utlån

2024 *Tall i tusen kroner*	Brutto utlån	Nedskriving steg 1	Nedskriving steg 2	Nedskriving steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Tapsavsetn. steg 1	Tapsavsetn. steg 2	Tapsavsetn. steg 3	Maks kreditteksp.
Personmarkedet	3.239.995	-663	-1.505	-4.964	151.888	756	-12	-8	-3	3.385.486
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	259.635	-62	-583	0	72.866	547	-14	-48	0	332.342
Industri og bergverk	4.754	-1	-1	0	6.872	459	-2	0	0	12.080
Kraftforsyning	22.090	-10	0	0	100	385	0	0	0	22.565
Bygg og anleggsvirksomhet	23.322	-19	-8	0	4.456	550	-2	-2	0	28.299
Varehandel	8.233	-18	-14	0	6.596	557	-3	-3	0	15.348
Transport	1.212	0	0	0	1.630	1.387	0	-5	0	4.223
Overnattings- og serveringsvirksomhet	513	-1	-3	0	676	99	0	0	0	1.283
Informasjon og kommunikasjon	2.592	-4	0	0	0	0	0	0	0	2.588
Omsetning og drift av fast eiendom	78.094	-165	-289	-3.800	10.047	0	-5	-3	0	83.878
Tjenesteytende virksomhet	36.869	-27	0	-40	10.209	777	-6	-2	0	47.779
Sum	**3.677.308**	**-969**	**-2.403**	**-8.804**	**265.340**	**5.517**	**-45**	**-71**	**-3**	**3.935.871**

2023 *Tall i tusen kroner*	Brutto utlån	Nedskriving steg 1	Nedskriving steg 2	Nedskriving steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Tapsavsetn. steg 1	Tapsavsetn. steg 2	Tapsavsetn. steg 3	Maks kreditteksp.
Personmarkedet	3.022.216	-760	-2.447	-4.987	142.380	913	-11	-8	0	3.157.296
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	207.230	-138	-239	-2	57.061	637	-9	-33	0	264.508
Industri og bergverk	6.143	-2	-3	0	5.473	459	-6	0	0	12.065
Kraftforsyning	0	0	0	0	100	385	0	0	0	485
Bygg og anleggsvirksomhet	18.873	-9	0	0	3.745	734	-1	-1	0	23.341
Varehandel	20.365	-15	0	0	6.811	557	-3	0	0	27.714
Transport	1.114	0	-1	0	436	1.195	-1	-1	0	2.741
Overnattings- og serveringsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Informasjon og kommunikasjon	2.691	-6	0	0	0	0	0	0	0	2.685
Omsetning og drift av fast eiendom	34.486	-234	-419	-3.109	1.558	0	0	-3	0	32.279
Tjenesteytende virksomhet	13.194	-7	-1	-312	1.128	402	-2	0	0	14.403
Sum	**3.326.311**	**-1.169**	**-3.110**	**-8.409**	**218.693**	**5.281**	**-32**	**-46**	**0**	**3.537.518**

Note 11 – Nedskrivninger og tap

Bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier er gruppert i tre steg, fordelingen mellom stegene gjøres for det enkelte lån eller engasjement. Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseført utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende elementer:

- Overføring mellom stegene som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kreditt tap over levetiden til instrumentet i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger eller engasjement ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger eller engasjement ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger eller engasjement som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.
- Netto endring viser endring i tap eller engasjement som følge av innbetalinger/økning av saldo der lån ikke har skiftet trinn.
- Konstaterte tap

31.12.2024	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivninger pr. 01.01.2024	626	1.550	4.800	6.977
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	1.288	-904	-383	0
Overføringer til steg 2	-30	282	-252	0
Overføringer til steg 3	-1	-51	51	0
Netto endring	-1.373	152	2.585	1.364
Endringer som følge av nye eller økte utlån	184	176	353	713
Utlån som er fraregnet i perioden	-166	-597	-2.377	-3.140
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2024	**529**	**609**	**4.777**	**5.915**

31.12.2024	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	
Brutto utlån til kunder – personmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2024	2.710.681	267.395	45.651	3.023.726
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	124.881	-122.305	-2.576	0
Overføringer til steg 2	-92.619	92.871	-252	0
Overføringer til steg 3	-2.090	-10.188	12.278	0
Netto endring	-93.731	-14.646	-5.337	-113.714
Nye utlån utbetalt	900.953	60.808	1.458	963.220
Utlån som er fraregnet i perioden	-566.267	-52.297	-13.387	-631.951
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2024	**2.981.808**	**221.639**	**37.835**	**3.241.281**

31.12.2024	**Steg 1**	**Steg 2**	**Steg 3**	
Nedskrivninger på utlån til kunder – bedriftsmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivninger pr. 01.01.2024	543	1.560	3.609	5.712
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	119	-117	-2	0
Overføringer til steg 2	-46	46	0	0
Overføringer til steg 3	0	-1	1	0
Netto endring	-162	648	421	906
Endringer som følge av nye eller økte utlån	230	27	0	257
Utlån som er fraregnet i perioden	-246	-368	-2	-617
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2024	**437**	**1.794**	**4.027**	**6.258**

31.12.2024	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2024	261.007	25.574	16.004	302.584
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	21.294	-21.402	108	0
Overføringer til steg 2	-24.520	24.520	0	0
Overføringer til steg 3	0	-49	49	0
Netto endring	17.302	5.824	-7.319	15.806
Nye utlån utbetalt	160.100	3.373	0	163.472
Utlån som er fraregnet i perioden	-42.703	-94	-3.039	-45.836
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2024	**392.479**	**37.746**	**5.802**	**436.027**

31.12.2024	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttet kreditter og garantier	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivninger pr. 01.01.2024	32	46	0	78
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	19	-19	0	0
Overføringer til steg 2	-3	3	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Netto endring	-24	45	3	24
Endringer som følge av nye eller økte ubenyttede kreditter og garantier	24	3	0	27
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-3	-7	0	-10
Nedskrivninger pr. 31.12.2024	**45**	**71**	**3**	**119**

31.12.2024	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2024	230.598	6.886	626	238.110
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	4.949	-4.399	-550	0
Overføringer til steg 2	-3.094	3.094	0	0
Overføringer til steg 3	-90	-1	91	0
Netto endring	273.864	-374	8	273.498
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	65.262	1.546	0	66.808
Engasjement som er fraregnet i perioden	-20.830	-782	0	-21.612
Brutto engasjement pr. 31.12.2024	**550.657**	**5.970**	**176**	**556.803**

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	**31.12.2024**	**31.12.2023**
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	8.490	1.569
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	2.686	1.096
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.282	7.107
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-3.121	-958
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	-533	-323
Nedskrivninger steg 3 ved slutten av perioden	**8.804**	**8.490**

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	**31.12.2024**	**31.12.2023**
Endring i perioden i steg 3 på utlån	314	6.921
Endring i perioden i steg 3 på garantier	3	0
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	-872	-426
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivninger i steg 3	533	323
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger i steg 3	-190	-42
	-190	-42
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	1.173	-648
Tapskostnader i perioden	**961**	**6.128**

Note 11 – Nedskrivninger og tap (2023)

2023

Nedskrivninger på utlån til kunder – personmarkedet	**Steg 1 12 mnd. tap**	**Steg 2 Livstid tap**	**Steg 3 Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivinger pr. 01.01.2023	526	1.283	1.299	3.108
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	228	-228	0	0
Overføringer til steg 2	-56	93	-37	0
Overføringer til steg 3	-3	-72	76	0
Netto endring	-281	457	2.611	2.787
Endringer som følge av nye eller økte utlån	339	360	1.237	1.936
Utlån som er fraregnet i perioden	-126	-300	-63	-489
Konstaterte tap	0	-42	-323	-365
Nedskrivinger personmarkedet pr. 31.12.2023	**626**	**1.550**	**4.800**	**6.977**

Brutto utlån til kunder - personmarkedet	**Steg 1 12 mnd. tap**	**Steg 2 Livstid tap**	**Steg 3 Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2023	2.548.415	256.063	14.880	2.819.358
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	86.903	-86.903	0	0
Overføringer til steg 2	-117.237	118.303	-1.065	0
Overføringer til steg 3	-9.767	-7.606	17.373	0
Netto endring	-113.737	-4.954	-1.120	-119.812
Nye utlån utbetalt	865.633	63.836	17.496	946.966
Utlån som er fraregnet i perioden	-549.529	-71.303	-1.589	-622.421
Konstaterte tap	0	-42	-323	-365
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2023	**2.710.681**	**267.395**	**45.651**	**3.023.726**

Nedskrivninger på utlån til kunder – bedriftsmarkedet	**Steg 1 12 mnd. tap**	**Steg 2 Livstid tap**	**Steg 3 Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivinger pr. 01.01.2023	645	2.273	308	3.226
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	9	-9	0	0
Overføringer til steg 2	-33	33	0	0
Overføringer til steg 3	0	-23	23	0
Netto endring	-83	-569	3.279	2.626
Endringer som følge av nye eller økte utlån	44	9	0	53
Utlån som er fraregnet i perioden	-40	-154	0	-194
Nedskrivinger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	**543**	**1.560**	**3.609**	**5.712**

Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	**Steg 1 12 mnd. tap**	**Steg 2 Livstid tap**	**Steg 3 Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2023	291.005	27.424	6.492	324.921
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	1.852	-1.852	0	0
Overføringer til steg 2	-15.982	15.982	0	0
Overføringer til steg 3	-2.720	-7.785	10.505	0
Netto endring	-14.575	-2.837	-994	-18.406
Nye utlån utbetalt	27.873	2.437	0	30.310
Utlån som er fraregnet i perioden	-26.446	-7.795	0	-34.241
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	**261.007**	**25.574**	**16.004**	**302.584**

Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	**Steg 1 12 mnd. tap**	**Steg 2 Livstid tap**	**Steg 3 Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivinger pr. 01.01.2023	31	25	0	56
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	11	-11	0	0
Overføringer til steg 2	-1	1	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Netto endring	-13	25	0	12
Endringer som følge av nye eller økte ubenyttede kreditter og garantier	7	8	0	15
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-2	-3	0	-5
Nedskrivinger pr. 31.12.2023	32	46	0	78

Ubenyttede kreditter og garantier	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2023	191.035	3.623	76	194.734
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	2.198	-2.198	0	0
Overføringer til steg 2	-4.104	4.104	0	0
Overføringer til steg 3	-550	0	550	0
Netto endring	29.519	391	0	29.910
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	32.284	1.520	0	33.804
Engasjement som er fraregnet i perioden	-19.784	-554	0	-20.338
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2023	**230.598**	**6.886**	**626**	**238.110**

Note 12 – Store engasjementer

Pr. 31. desember 2024 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 7,6 % (2023: 6,8%) av brutto engasjement. Banken har ingen konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement, dvs. mer enn 10,00 % av kjernekapital. Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 7,4 % av kjernekapital.

	2024	2023
10 største engasjement	301.610	242.373
Totalt brutto engasjement	3.948.165	3.550.284
i % brutto engasjement	7,64 %	6,83 %
Kjernekapital	618.698	437.071
i % kjernekapital	**48,75 %**	**55,45 %**
Største engasjement utgjør	**7,35 %**	**9,00 %**

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer.

Note 13 – Sensitivitet

Nedskrivningsmodellen bygger på flere kritiske forutsetninger, blant annet misligholdsannsynlighet, tap ved mislighold og generell makroutvikling. Banken har gjennomført sensitivitetsanalyser på modellberegnede nedskrivninger som vises i tabell under. Tapsavsetningene i denne noten knytter seg til modellberegnede tapsavsetningene for engasjementer i steg 1 og 2, eventuelle tilleggsavsetninger og tapsavsetninger for engasjementer i steg 3 er holdt utenfor.

2024

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7	Scenario 8
Steg 1	889.836	794.690	722.567	958.517	825.571	1.719.976	1.445.238	456.438	1.276.016
Steg 2	2.211.684	2.470.781	2.525.509	2.417.012	2.069.566	4.563.801	3.040.372	1.510.038	3.633.153

Tapsavsetningene i denne noten knytter seg til modellberegnede tapsavsetningene for engasjementer i steg 1 og 2, eventuelle tilleggsavsetninger og tapsavsetninger for engasjementer i steg 3 er holdt utenfor.

2023

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7	Scenario 8
Steg 1	844.668	779.452	824.422	897.471	812.979	1.718.989	1.370.178	437.321	1.223.361
Steg 2	2.231.768	1.907.854	1.886.593	2.471.672	1.936.013	4.566.321	2.902.849	1.577.825	3.557.323

Bokførte nedskrivninger
Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell
Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at senarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler
Senarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivingen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %
Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %
Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser
LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektes 100 %
Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

Scenario 7: Forventning til fremtiden der oppsidescenarioet vektes 100%
Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på oppsidescenarioet

Scenario 8: LGD justert til å simulere 20 % fall i boligpriser
LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 20 %, noe som vil gi betydelig tap ved realisasjon.

Note 14 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser. Banken har en likviditetsrisiko ved at utlånene er forholdsvis langsiktige, mens innskuddene stort sett kan disponeres på relativ kort varsel. Denne risikoen er forsøkt dekket på to måter: Etablering av lånerammer i norske finansinstitusjoner, samt flere konkrete policykrav på likviditetsområdet, blant annet at bankens kundeinnskudd skal utgjøre minst 85 % av netto utlån. Banken har ubenyttede kommiterte trekkrettigheter i andre finansinstitusjoner på 210 mill. NOK og ubenyttede lånerettigheter i Norges Bank på ca. 334 mill. NOK.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde, per 31. desember 2024 var innskuddsdekningen på 93%.

LCR (Liquidity Coverage Ratio) er et likviditetskrav som måler størrelsen på bankens likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid, og pr. 31. desember 2024 utgjør LCR 177 %.

Grue Sparebank har i 2024 jevnt over ligget godt innenfor egne definerte likviditetsrammer. Banken har en relativt lav grad av finansiering i obligasjonsmarkedet, men opplever god tillit og har god dialog med aktørene pengemarkedet. Bankens likviditetssituasjon må kunne karakteriseres som god.

Banken er medeier i Eika Boligkreditt AS og har pr. 31. desember 2024 overført netto 1.210 mill. NOK til dette selskapet. På kort tid kan banken normalt klargjøre en portefølje på minimum 200 mill. NOK til overføring til boligkredittforetaket. Dette er med på å redusere bankens likviditetsrisiko, selv om banken som medeier også har et ansvar for fundingen av Eika Boligkreditt AS. Denne risikoen vurderes normalt som liten, se ytterligere informasjon om likviditetsforpliktelsen i note 36.

2024

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På fore-spørsel	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						34 898	34 898
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						118 156	118 156
Netto utlån til og fordringer på kunder	3	4 366	9 874	84 677	3 096 791	469 424	3 665 135
Rentebærende verdipapirer				478 883			478 883
Øvrige eiendeler						325 179	325 179
Sum finansielle eiendeler	**3**	**4.366**	**9.874**	**563.560**	**3.096.791**	**947.657**	**4.622.251**
Innskudd og andre innlån fra kunder						3 421 711	3 421 711
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 621	2 780	165 575	319 472			491 448
Ansvarlig lånekapital		1 295	3 885	89 425			94 605
Fondsobligasjonskapital som EK		959	2 848	49 817			53 624
Sum forpliktelser	**3.621**	**5.034**	**172.308**	**458.714**	**0**	**3.421.711**	**4.061.388**

2023

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På fore-spørsel	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						34 528	34 528
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						133 288	133 288
Netto utlån til og fordringer på kunder	14	2 253	7 500	88 520	2 781 196	434 139	3 313 622
Rentebærende verdipapirer		4 026	38 281	402 181			444 488
Øvrige eiendeler						256 468	256 468
Sum finansielle eiendeler	**14**	**6.279**	**45.781**	**490.701**	**2.781.196**	**858.423**	**4.182.394**
Innskudd og andre innlån fra kunder						3 078 877	3 078 877
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		2 968	217 868	263 350			484 186
Ansvarlig lånekapital		705	40 705				41 410
Fondsobligasjonskapital som EK		975	2 814	11 317	40 802		55 908
Sum forpliktelser	**0**	**4.648**	**261.387**	**274.667**	**40.802**	**3.078.877**	**3.660.381**

Note 15 – Valutarisiko

Banken har kun en mindre kontantbeholdning på 0,5 mill. kr og har ellers ingen eiendeler- eller gjeldsposter i utenlandsk valuta pr. 31.12.2024

Note 16 – Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Investeringer ut over ramme skal godkjennes av bankens styre.

Note 17 – Renterisiko

Renterisiko oppstår i forbindelse med banken sin utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er ett resultat av at rentebindingstiden for banken sin eiendel- og gjeldsside ikke er sammenfallende. Banken har som strategi å ikke pådra seg vesentlig renterisiko innenfor den ordinære virksomheten. Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette fører til en avgrenset eksponering mot endringer i markedsrente. Banken har for tiden ikke kundeengasjement med fast rente.

2024

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår			Rentebinding			Uten rente	
Tall i tusen kroner	**0 - 1 mnd**	**1 - 3 mnd**	**3 mnd - 1år**	**1 - 5 år**	**Over 5 år**	**eksponering**	**Sum**
Kontanter og kontantekvivalenter	0	0	0	0	0	34 898	34 898
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	0	0	0	0	0	118 156	118 156
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	3 665 135	0	0	0	0	3 665 135
Obligasjoner, sertifikat og lignende	84 280	394 603	0	0	0	0	478 883
Øvrige eiendeler	0	0	0	0	0	325 179	325 179
Sum eiendeler	**84.280**	**4.059.737**	**0**	**0**	**0**	**478.232**	**4.622.250**
-herav i utenlandsk valuta	0	0	0	0	0	537	537
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	3 421 711	0	0	0	0	3 421 711
Obligasjonsgjeld	252 672	200 858	0	0	0	0	453 530
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	51 019	51 019
Ansvarlig lånekapital	0	70 676	0	0	0	0	70 676
Sum gjeld	**252.672**	**3.693.245**	**0**	**0**	**0**	**51.019**	**3.996.936**
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	**-168.392**	**366.492**	**0**	**0**	**0**	**427.213**	**625.314**

2023

			Rentebinding			Uten rente	
Tall i tusen kroner	**0 - 1 mnd**	**1 - 3 mnd**	**3 mnd - 1år**	**1 - 5 år**	**Over 5 år**	**eksponering**	**Sum**
Kontanter og kontantekvivalenter	0	0	0	0	0	34 528	34 528
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	0	0	0	0	0	133 288	133 288
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	3 313 622	0	0	0	0	3 313 622
Obligasjoner, sertifikat og lignende	59 545	374 909	10 034	0	0	0	444 488
Øvrige eiendeler	0	0	0	0	0	256 468	256 468
Sum eiendeler	**59.545**	**3.688.531**	**10.034**	**0**	**0**	**424.284**	**4.182.394**
-herav i utenlandsk valuta	0	0	0	0	0	500	500
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	3 078 877	0	0	0	0	3 078 877
Obligasjonsgjeld	101 022	200 295	151 642	0	0	0	452 958
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	33 195	33 195
Ansvarlig lånekapital	0	40 201	0	0	0	0	40 201
Sum gjeld	**101.022**	**3.319.373**	**151.642**	**0**	**0**	**33.195**	**3.605.231**
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	**-41.477**	**369.159**	**-141.608**	**0**	**0**	**391.089**	**577.163**

Renterisiko pr. 31.12.2024

Eiendeler	**Eks-ponering**	**Rente-løpetid**	**Rente-risiko ved 1% endring**
Utlån til kunder med flytende rente	3.677.308	0,15	(5.657,4)
Rentebærende verdipapirer	572.844	0,14	(824,0)
Gjeld			
Flytende innskudd	3.421.711	0,15	5.264,2
Verdipapirgjeld	524.206	0,10	535,0
Sum renterisiko			**(682,1)**

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 0,7 mill. NOK.

Note 18 - Netto renteinntekter

	2024	2023
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	7 647	5 513
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	220 590	163 936
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	27 663	22 258
Øvrige renteinntekter og lignende inntekter	1 237	643
Sum renteinntekter og lignende inntekter	**257.137**	**192.351**

			Gjennomsnittlig effektiv rentesats 2024	Gjennomsnittlig effektiv rentesats 2023
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	583	520		
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	104 665	60 915	3,14 %	2,05 %
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	25 628	19 283	5,59 %	4,91 %
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	4 308	2 528	7,15 %	6,31 %
Andre rentekostnader og lignende kostnader	3 581	3 101	-	-
Sum rentekostnader og lignende kostnader	**138.764**	**86.346**		
Netto renteinntekter	**118.372**	**106.005**		

Note 19 – Segmentinformasjon

Segmentrapporteringen er basert på intern ledelsesrapportering. Resultat og balanseoppstillingen for segmentene følger av en sammenstilling av intern finansiell rapportering for de to forretningsområdene i henhold til bankens styringsmodell. Banken har to segmenter, Privatmarked (PM) og Bedriftsmarked (BM), basert på bankens to hovedkundegrupper og i tråd med den interne organiseringen av bankens virksomhet. Øvrig virksomhet presenteres samlet, og er i hovedsak knyttet til fellestjenester og plasseringer.

Regnskapsprinsippene som benyttes for utarbeidelse av segmentinformasjon er de samme som for utarbeidelse av årsregnskapet. Banken har kun virksomhet i Norge, og alle inntekter er opptjent i Norge. Alle eiendeler er også hjemmehørende i Norge.

	2024				2023			
RESULTAT	**PM**	**BM**	**Ufordelt**	**Totalt**	**PM**	**BM**	**Ufordelt**	**Totalt**
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	**111.113**	**6.495**	**764**	**118.372**	**96.281**	**7.843**	**1.881**	**106.005**
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			9.220	9.220			6.939	6.939
Netto provisjonsinntekter	4.505	640	29.092	34.236	3.758	533	24.260	28.551
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			2.622	2.622			2.003	2.003
Andre driftsinntekter			1.685	1.685			2.095	2.095
Netto andre driftsinntekter	**4.505**	**640**	**42.620**	**47.764**	**3.758**	**533**	**35.296**	**39.587**
Lønn og personalkostnader			42.217	42.217			35.816	35.816
Andre driftskostnader			39.096	39.096			39.000	39.000
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler			2.912	2.912			2.753	2.753
Sum driftskostnader	**0**	**0**	**84.226**	**84.226**	**0**	**0**	**77.569**	**77.569**
Tap på utlånsengasjement og garantier	-119	1.080	0	961	4.144	1.984	0	6.128
Resultat før skatt	**115.736**	**6.055**	**-40.842**	**80.950**	**95.895**	**6.392**	**-40.392**	**61.895**
BALANSETALL	**PM**	**BM**	**Ufordelt**	**Totalt**	**PM**	**BM**	**Ufordelt**	**Totalt**
Netto utlån til og fordringer på kunder	3.234.081	431.051		3.665.133	3.014.023	299.599		3.313.622
Innskudd fra kunder	2.737.778	683.933		3.421.711	2.493.932	584.945		3.078.877

Note 20 - Andre inntekter

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	**2024**	**2023**
Garantiprovisjon	123	148
Verdipapirforvaltning	3 145	2 616
Betalingsformidling	5 998	5 607
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	10 595	7 310
Formidlingsprovisjoner	3 571	3 324
Forsikringstjenester	12 149	11 086
Andre provisjons- og gebyrinntekter	230	151
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	**35.812**	**30.243**

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	**2024**	**2023**
Betalingsformidling	1 135	1 194
Andre gebyr- og provisjonskostnader	441	498
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	**1.576**	**1.692**

Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	**2024**	**2023**
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	51	754
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	2.359	1.086
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle forpliktelser (med unntak av finansielle derivater)	-91	-39
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	304	202
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	**2.622**	**2.003**

Andre driftsinntekter	**2024**	**2023**
Leieinntekter faste eiendommer	1647	2079
Andre driftsinntekter	38	16
Sum andre driftsinntekter	**1.685**	**2.095**

Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	**2024**	**2023**
Utbytte av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	4.848	7.088
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	4.372	-149
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	**9.220**	**6.939**

Note 21 - Lønn og andre personalkostnader

	2024	**2023**
Lønn	31.019	26.337
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	5.821	5.250
Pensjoner	2.959	2.248
Sosiale kostnader	2.418	1.981
Sum lønn og andre personalkostnader	**42.217**	**35.816**

Alle ansatte inngår i en felles innskuddsbasert ordning.
Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

2024	**Lønn mv.**	**Opptjent bonus**	**Pensjons-kostnad**	**Lån og sikker-hets stiller**
Banksjef	1.584	-	163	3.454
Ledende ansatte	6.245	-	522	15.879

	Ordinært honorar	**Tilleggs-honorar**	**Lån og sikker-hets stiller**
Styret	402	-	10.232

2023	**Lønn mv.**	**Opptjent bonus**	**Pensjons-kostnad**	**Lån og sikker-hets stiller**
Banksjef	2.004	0	127	6716
Ledende ansatte	3.179		204	16.447

	Ordinært honorar	**Tilleggs-honorar**	**Lån og sikker-hets stiller**
Styret	342		16.940

Leder i valgkomiteen har fast godtgjørelse kr 5.779 i tillegg til ordinær møtegodtgjørelse kr 1.500 for møte med varighet under. 3 timer og kr 2.500 for møte med varighet over 3 timer. Øvrige medlemmer i valgkomiteen mottar ordinær møtegodtgjørelse. Leder i generalforsamlingen har fast godtgjørelse kr 17.338 i tillegg til ordinær møtegodtgjørelse kr 1.500 for møte med varighet under 3 timer og kr 2.500 for møte med varighet over 3 timer. Øvrige medlemmer i generalforsamlingen mottar ordinær møtegodtgjørelse.
Banksjef har en plikt til å fratre stillingen ved fylte 70 år, og uten avtale om kompensasjon for tidlig pensjonering. Det er 6 mnd. gjensidig oppsigelsestid. Banksjef har innskuddsbasert pensjonsordning på lik linje med de andre ansatte i banken. Dersom styret ber banksjef om å fratre sin stilling, har banksjefen ingen avtale om rett på etterlønn

Antall årsverk i banken pr. 31.12.2024	35,8
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	538,6

Note 22 - Andre driftskostnader

Andre driftskostnader	**2024**	**2023**
Kjøp eksterne tjenester	6.557	4.518
IT kostnader	15.861	18.676
Kostnader leide lokaler	445	285
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	1.647	1.059
Reiser	272	389
Markedsføring	5.273	3.676
Ekstern revisor	816	719
Andre driftskostnader	8.225	9.678
Sum andre driftskostnader	**39.096**	**39.000**
Honorar til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	609	563
Andre attestasjonstjenester	113	94
Annen bistand inkl IFRS og ligningspapirer	94	62

Note 23 – Skatter

Betalbar inntektsskatt	**2024**	**2023**
Resultat før skattekostnad	80 950	61 895
Permanente forskjeller	- 13 040	- 8 662
Endring i midlertidige forskjeller	955	- 1 276
Sum skattegrunnlag	**68.865**	**51.957**
Betalbar skatt	**18.775**	**14.437**
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	18 775	14 437
Endring utsatt skatt over resultatet	- 239	319
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	411	321
Årets skattekostnad	**18.948**	**15.077**
Resultat før skattekostnad	80 950	61 895
25 % skatt av:	-	-
Resultat før skattekostnad	21 797	16 922
Permanente forskjeller	- 3 260	- 2 165
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	411	321
Skattekostnad	**18.948**	**15.077**
Effektiv skattesats (%)	23 %	24 %
Endring balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt 01.01	- 1 824	- 2 143
Resultatført i perioden	- 239	319
Balanseført utsatt skatt 31.12	**-2.063**	**-1.824**

Utsatt skatt	2024	2023
Driftsmidler	- 1 089	- 892
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	- 167	6
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (ECL 12 mnd)	- 808	- 938
Sum utsatt skatt	**-2.063**	**-1.824**
Resultatført utsatt skatt		
Driftsmidler	- 196	- 184
Pensjonsforpliktelse	- 172	395
Finansielle derivat	130	108
Sum endring utsatt skatt	**-239**	**319**

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat som blir resultatført.

Note 24 - Kategorier av finansielle instrumenter

2024 *Tall i tusen kroner*	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	34.898			34.898
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	118.156			118.156
Utlån til og fordringer på kunder	3.665.135			3.665.135
Rentebærende verdipapirer		478.883		478.883
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		96.450	183.149	279.599
Sum finansielle eiendeler	**3.818.188**	**575.333**	**183.149**	**4.576.669**
Finansiell gjeld				
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.421.711			3.421.711
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	453.530			453.530
Ansvarlig lånekapital	70.676			70.676
Sum finansiell gjeld	**3.945.917**	**0**	**0**	**3.945.917**

2023 *Tall i tusen kroner*	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	34.528			34.528
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	133.288			133.288
Utlån til og fordringer på kunder	3.313.622			3.313.622
Rentebærende verdipapirer		444.488		444.488
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		33.854	192.311	226.165
Sum finansielle eiendeler	**3.481.438**	**478.342**	**192.311**	**4.152.091**
Finansiell gjeld				
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.078.877			3.078.877
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	452.958			452.958
Ansvarlig lånekapital	40.201			40.201
Sum finansiell gjeld	**3.572.036**	**0**	**0**	**3.572.036**

Note 25 - Virkelig verdi finansielle instrumenter

	2024		2023	
Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld til målt til amortisert kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter	34 898	34 898	34 528	34 528
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	118 156	118 156	133 288	133 288
Utlån til og fordringer på kunder	3 665 135	3 665 135	3 313 622	3 313 622
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	**3.818.188**	**3.818.188**	**3.481.438**	**3.481.438**
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd og andre innlån fra kunder	3 421 711	3 421 711	3 078 877	3 078 877
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	453 530	453 530	452 958	452 958
Ansvarlig lånekapital	70 676	70 676	40 201	40 201
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	**3.945.917**	**3.945.917**	**3.572.036**	**3.572.036**

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter

2024	NIVÅ 1 Kvoterte priser i aktive markeder	NIVÅ 2 Verdsettings-teknikk basert på observerbare markedsdata	NIVÅ 3 Verdsettings-teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		575.333		575.333
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader		0	183.149	183.149
Sum eiendeler	**0**	**575.333**	**183.149**	**758.482**

Alle finansielle eiendeler som måles til amortisert kost er klassifisert i nivå 2

Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader
Inngående balanse	192.311
Realisert gevinst resultatført	-213
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	-5.719
Investering	5.253
Salg	-8.483
Utgående balanse	**183.149**

2023	NIVÅ 1 Kvoterte priser i aktive markeder	NIVÅ 2 Verdsettings-teknikk basert på observerbare markedsdata	NIVÅ 3 Verdsettings-teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		444.488		444.488
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader		33.854	192.311	226.165
Sum eiendeler	**0**	**478.342**	**192.311**	**670.653**

Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader
Inngående balanse	184.470
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	12.124
Investering	2.218
Salg	-6.501
Utgående balanse	**192.311**

	2024			
		Kursendring		
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	146.520	164.835	201.464	219.779
Sum eiendeler	**146.520**	**164.835**	**201.464**	**219.779**

	2023			
		Kursendring		
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	153.849	173.080	211.543	230.774
Sum eiendeler	**153.849**	**173.080**	**211.543**	**230.774**

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå.
Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet.
Pr. 31.12.24 er beregnet kurs pr. aksje i kvartalsrapporten pr 30.09.24 benyttet.
Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verdivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene 175,4 mill. kroner av totalt 183,1 mill. kroner i nivå 3.

Note 26 - Rentebærende verdipapirer

2024	**Kostpris**	**Virkelig verdi**	**Bokført verdi**
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	98.141	97.475	97.475
Kommune / fylke	111.308	111.530	111.530
Bank og finans	90.232	91.077	91.077
Obligasjoner med fortrinnsrett	177.380	178.801	178.801
Sum rentebærende verdipapirer	**477.061**	**478.883**	**478.883**

2023	**Kostpris**	**Virkelig verdi**	**Bokført verdi**
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	72.490	72.004	72.004
Kommune / fylke	125.254	125.579	125.579
Bank og finans	119.668	120.967	120.967
Obligasjoner med fortrinnsrett	124.897	125.938	125.938
Sum rentebærende verdipapirer	**442.309**	**444.488**	**444.488**

Note 27 - Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultatet

		2024			2023		
	Org. nummer	**Antall**	**Kostpris**	**Bokført verdi**	**Antall**	**Kostpris**	**Bokført verdi**
Sum rentebærende verdipapirer (overført fra forrige tabell)			**477.061**	**478.883**		**442.309**	**444.488**
Aksje- og pengemarkedsfond							
Eika Sparebank	983231411	43.295	45.000	46.222			
Eika Kreditt	912370275	6.752	6.863	7.483	6.052	6.372	6.772
Eika Likv OMF	893253432	40.342	41.362	42.745	25.894	26.286	27.082
Sum aksje- og pengemarkedsfond			**93.225**	**96.450**		**32.658**	**33.854**
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			**93.225**	**96.450**		**32.658**	**33.854**
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			**570.286**	**575.333**		**474.967**	**478.342**

Note 28 - Aksjer og egenkapitalbevis utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader

			2024			
Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	**Org. nummer**	**Eier-andel**	**Antall**	**Kostpris**	**Bokført verdi**	**Mottatt utbytte**
AS Sparebankmatriell - SPAMA	916148690	-	120	12	176	29
Eika Gruppen AS	979319568	1,30	337.384	31.707	100.878	4.386
Eika Boligkreditt AS	885621252	1,22	18.248.824	77.409	74.515	-
Kvinesdal Sparebank	937894805		7.388	739	1.155	55
Eika VBB AS	921859708		1.165	3.626	5.857	-
VN Norge AS	821083052		714	1	569	378
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi				**113.493**	**183.149**	**4.848**

			2023			
Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	**Org. nummer**	**Eier-andel**	**Antall**	**Kostpris**	**Bokført verdi**	**Mottatt utbytte**
AS Sparebankmatriell - SPAMA	916148690		120	12	166	31
Eika Gruppen AS	979319568	1,36	337.384	31.707	103.240	6.916
Eika Boligkreditt AS	885621252	1,33	19.051.609	80.851	81.397	103
Kvinesdal Sparebank	937894805		7.388	739	1.082	37
Eika VBB AS	921859708		1.165	3.626	5.857	
VN Norge AS	821083052		714	1	569	
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi				**116.936**	**192.311**	**7.088**

	2024	**2023**
Balanseført verdi 01.01.	192.311	184.470
Tilgang	5.253	2.218
Avgang	-8.483	-6.501
Realisert gevinst/tap	-213	0
Netto urealisert gevinst over andre inntekter og kostnader	-5.719	12.124
Balanseført verdi 31.12.	**183.149**	**192.311**

Note 29 - Konsernselskap og tilknyttede selskap

2024

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eier-andel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Grue Næringsselskap AS	983392083	0	0 %			4.372	
Sum investering i konsernselskap og tilknyttet selskap							

2023

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eier-andel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Grue Næringsselskap AS	983392083	1.710	50 %			-149	758
Sum investering i konsernselskap og tilknyttet selskap							**758**

Note 30 – Varige driftsmidler

Morbank	**Utstyr og trans-port midler**	**Fast eiendom**	**Bruksrett-eiendeler**	**Sum**
Kostpris pr. 01.01.2024	5.191	46.267	5.670	57.128
Tilgang	4.498	2.356	14.404	21.258
Avgang til kostpris			2.716	2.716
Kostpris pr. 31.12.2024	9.689	48.624	17.358	75.671
Akkumulerte av- og nedskrivinger pr. 31.12.2024	2.479	29.801	1.209	33.489
Bokført verdi pr. 31.12.2024	**7.211**	**18.823**	**16.149**	**42.182**
Kostpris pr. 01.01.2023	3.864	46.189	5.670	55.722
Tilgang	1.327	78		1.405
Kostpris pr. 31.12.2023	5.191	46.267	5.670	57.127
Akkumulerte av- og nedskrivinger pr. 31.12.2023	1.744	28.201	1.700	31.644
Bokført verdi pr. 31.12.2023	**3.447**	**18.066**	**3.970**	**25.483**

Avskrivinger 2023	613	1.572	567	2.752
Avskrivinger 2024	735	1.599	577	2.912
Levetid	10% - 20%	3% - 10%	10 %	

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid. Bygninger, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Note 31 - Andre eiendeler

	2024	2023
Eiendeler ved utsatt skatt	2 063	1 824
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader		74
Andre eiendeler	1 335	2 164
Sum andre eiendeler	**3.398**	**4.062**

Note 32 - Innskudd og andre innlån fra kunder

	2024	2023
Innskudd og andre innlån fra kunder	3.421.711	3.078.877
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	**3.421.711**	**3.078.877**
Innskudd fordelt på geografiske områder		
Innlandet fylke	2.687.807	2.480.476
Herav Grue Kommune	1.284.257	1.215.604
Landet for øvrig	710.612	577.633
Utlandet	23.292	20.768
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	**3.421.711**	**3.078.877**
Innskuddsfordeling		
Personkunder	2.737.778	2.493.932
Primærnæringer	78.991	90.200
Industri og bergverk	11.788	10.365
Kraftforsyning	10.641	9.280
Bygg og anleggsvirksomhet	32.766	37.577
Varehandel	102.097	87.431
Transport	30.871	23.311
Overnattings- og serveringsvirksomhet	5.407	3.642
Informasjon og kommunikasjon	41.182	25.751
Omsetning og drift av fast eiendom	126.282	56.252
Tjenesteytende virksomhet	243.909	241.137
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	**3.421.711**	**3.078.877**

Note 33 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

				Bokført verdi		
Lånetype/ISIN	**Låneopptak**	**Siste forfall**	**Pålydende**	**2024**	**2023**	**Rentevilkår**
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0011036733	28.06.2021	19.06.2024	100.000		100.044	3mnd.NIBOR+0,50%
NO0011094740	13.09.2021	13.09.2024	30.000	0	100.251	3mnd.NIBOR+0,42%
NO0012507922	25.04.2022	25.04.2025	100.000	101.014	101.022	3mnd.NIBOR+0,77%
NO0013049445	20.10.2023	20.10.2025	50.000	50.545	50.538	3mnd.NIBOR+0,97%
NO0013049452	20.10.2023	20.10.2026	100.000	101.113	101.104	3mnd.NIBOR+1,19%
NO0013246983	28.05.2024	28.05.2027	100.000	100.415		3mnd.NIBOR+0,70%
NO0013320002	26.08.2024	26.11.2027	100.000	100.444		3mnd.NIBOR+0,78%
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				**453.530**	**452.958**	

				Bokført verdi		
Lånetype/ISIN	**Låneopptak**	**Siste forfall**	**Pålydende**	**2024**	**2023**	**Rentevilkår**
Ansvarlig lånekapital						
NO0010853617	05.06.2019	13.05.2024	40.000	0	40.201	3mnd.NIBOR+2,30%
NO0013225771	13.05.2024	13.08.2029	70.000	70.676	0	3mnd.NIBOR+2,53%
Sum ansvarlig lånekapital				**70.676**	**40.201**	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	**Balanse 31.12.2023**	**Emittert**	**Forfalte/ innløste**	**Andre endringer**	**Balanse 31.12.2024**
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	452.958	200.000	200.000	572	453.530
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	**452.958**	**200.000**	**200.000**	**572**	**453.530**
Ansvarlig lånekapital	40.201	70.000	40.000	475	70.676
Sum ansvarlig lånekapital	**40.201**	**70.000**	**40.000**	**475**	**70.676**

Note 34 – Annen gjeld, avstemming av netto gjeld og pensjonsforpliktelser

Annen gjeld	**2024**	**2023**
Skyldig lønn	3178	2654
Skyldig arbeidsgiveravgift	1409	281
Skyldig finansskatt	512	133
Påløpte kostnader	738	223
Leverandørgjeld	5.160	5.012
Leieforpliktelse IFRS16	16.207	-
Skattetrekk	1.823	-
Øvrig gjeld	3.097	6.097
Sum annen gjeld	**32.124**	**14.400**

Avstemming av netto gjeld	**2024**	**2023**
Kontanter og kontantekvivalenter	4.134	4.803
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	148.920	163.014
Innlån fra finansieringsaktiviteter	-453.530	-452.958
Leieforpliktelser	-16.207	-3.969
Netto gjeld	**-316.683**	**-289.110**
Kontanter, innskudd i Norges Bank og innskudd i andre banker	153.054	167.817
Brutto gjeld (all gjeld er til flytende rente)	-469.737	-456.927
Netto gjeld	**-316.683**	**-289.110**

	Forpliktelser fra finansieringsaktiviteter			Likviditetsbeholdning		
	Finansielle innlån	Leie-forpliktelser	Sum	Kontanter og innskudd i Norges Bank	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	Sum
Netto gjeld 01.01.2023	**-401.645**	**-4.536**	**-406.181**	**3.391**	**61.106**	**64.497**
Kontantstrømmer	-51.313		-51.313	1.412	101.908	103.320
Anskaffelser - leieforpliktelser		567	567			0
Netto gjeld 31.12.2023	**-452.958**	**-3.969**	**-456.927**	**4.803**	**163.014**	**167.817**
Kontantstrømmer	-572		-572	-669	-14.094	-14.763
Anskaffelser - leieforpliktelser		-12.238	-12.238			0
Netto gjeld 31.12.2024	**-453.530**	**-16.207**	**-469.737**	**4.134**	**148.920**	**153.054**

Pensjoner og pensjonsforpliktelser
Banken har en innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte.

Innskuddsbasert ordning
En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor banken betaler faste bidrag til en juridisk enhet som investerer midlene på vegne av medlemmene i ordningen. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnader når de forfaller, og banken har ingen ytterligere langsiktige forpliktelser knyttet til ordningen.

Avtalefestet førtidspensjon
AFP ordningen blir regnskapsmessig behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

Note 35 - Fondsobligasjonskapital

				Bokført verdi		
ISIN	Låne-opptak	Første calldato	Pålydende	2024	2023	Rentevilkår
NO0012949009	27.06.2023	27.06.2028	40.000	40.000	40.000	3m Nibor + 490 bp
Fondsobligasjonskapital				**40.000**	**40.000**	

Avtalevilkårene for fondsobligasjonene tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjonene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål.
Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonene ikke tilfredsstiller vilkårene til finansielle forpliktelser i IAS 32 Finansielle instrumenter - presentasjon og presenteres derfor i bankens egenkapital. Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen Sum rentekostnader, men som en reduksjon i opptjent egenkapital. Fordelen av skattefradraget for rentene
presenteres som en reduksjon av skattekostnaden i resultatregnskapet.

Endringer i fondsobligasjonskapital i perioden	Balanse 31.12.2023	Emittert	Innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2024
Fondsobligasjonskapital	40.000			0	40.000
Sum fondsobligasjonskapital	**40.000**	**0**	**0**	**0**	**40.000**

Note 36 – Garantier

	2024	2023
Betalingsgarantier	3 881	3 939
Kontraktsgarantier	328	512
Andre garantier	1 308	831
Sum garantier overfor kunder	**5.517**	**5.281**
Garantier Eika Boligkreditt		
Tapsgaranti	12 102	13 336
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	**12.102**	**13.336**
Sum garantier	**17.619**	**18.617**

	2024		2023	
Garantier fordelt geografisk	**Kr.**	**%**	**Kr.**	**%**
Innlandet	5.149	29,2%	5.164	27,7%
Innlandet, herav Grue	2.901	16,5%	3.082	16,6%
Landet for øvrig	12.470	70,8%	13.453	72,3%
Sum garantier	**17.619**	**100,0%**	**18.617**	**100,0%**

Grue Sparebank er en av eierbankene i Eika Boligkreditt (EBK). Banken stiller garanti for lån som kundene har i EBK. EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.2024 lån for 1.210 mill. NOK hos EBK.

Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.
2. Tapsgaranti: Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 mill. NOK er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 mill. NOK utgjør tapsgarantien minimum 5 mill. NOK, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Avtalen forplikter eierbankene seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) utstedt av EBK hvis likviditetssituasjonen i foretaket skulle tilsi at det er behov for det. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler. I løpet av 2024 er avtalen endret. I den reviderte avtalen er sekundærforpliktelsen fjernet og eierbankenes samlede primærforpliktelse begrenses slik at samlet utstedt beløp av OMF under NPA ikke kan utgjøre mer enn 20 prosent av det samlede beløpet av foretakets utstedte OMF.

I aksjonæravtalen til EBK reguleres blant annet at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette sikrer en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

Note 37 - Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser som har innvirkning på bankens regnskap etter 31.12.2024.

Note 38 -Transaksjoner med nærstående parter

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og selskaper holdt for salg hvor banken har betydelig innflytelse, og selskaper eid av bankens personlige nærstående. Bankens mellomværende med ansatte og medlemmer av styret vises i note 21. Banken har ingen nærstående parter pr 31.12.2024.

Note 39 – Leieavtaler

Banken har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for iverksettelse av leieavtale, samt innregnet en tilsvarende eiendel ved bruksretteiendel. Grue Sparebank eier sitt eget hovedkontor, og har kun et begrenset antall leieavtaler knyttet til leie av lokaler for bankfilialer i regionen. Selskapets bruksretteiendeler er kategorisert og presentert i tabellen under:

Bruksretteiendeler	**Bygninger**	**Totalt**
Anskaffelseskost 01.01.2024	5.670	5.670
Tilgang av bruksretteiendeler	14.404	14.404
Avhendinger	-2.716	-2.716
Anskaffelseskost 31.12.2024	**17.358**	**17.358**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2023	1.701	1.701
Avskrivninger i perioden	577	577
Avhendinger	-1.068	-1.068
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2024	**1.210**	**1.210**
Balanseført verdi 31.12.2024	**16.148**	**16.148**
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	10år	
Avskrivningsmetode	Lineær	

Bruksretteiendeler	**Bygninger**	**Totalt**
Anskaffelseskost 01.01.2023	5.670	5.670
Anskaffelseskost 31.12.2023	**5.670**	**5.670**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2023	1.134	1.134
Avskrivninger i perioden	567	567
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2023	**1.701**	**1.701**
Balanseført verdi 31.12.2023	**3.969**	**3.969**
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	10år	
Avskrivningsmetode	Lineær	

Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	**Bygninger**	**Totalt**
Mindre enn 1 år	2.249	2.249
1-2 år	2.249	2.249
2-3 år	2.249	2.249
3-4 år	2.249	2.249
4-5 år	2.249	2.249
Mer enn 5 år	8.352	8.352
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2024	**19.597**	**19.597**

Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	**Bygninger**	**Totalt**
Mindre enn 1 år	642	642
1-2 år	655	655
2-3 år	668	668
3-4 år	682	682
4-5 år	695	695
Mer enn 5 år	1.445	1.445
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2023	**4.787**	**4.787**

Endringer i leieforpliktelser	**Bygninger**	**Totalt**
Totale leieforpliktelser 01.01.2024	4.280	4.280
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	12.626	12.626
Betaling av hovedstol	-904	-904
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	205	205
Totale leieforpliktelser 31.12.2024	**16.207**	**16.207**

Endringer i leieforpliktelser	Bygninger	Totalt
Totale leieforpliktelser 01.01.2023	4.795	4.795
Betaling av hovedstol	-630	-630
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	115	115
Totale leieforpliktelser 31.12.2023	**4.280**	**4.280**
Beløp i resultatregnskapet	2.024	2.023
Rente på leieforpliktelser	205	115
Avskrivninger på bruksretteiendeler	577	567

Gjennomsnittlig diskonteringsrente på husleieavtaler er ca. 3,3%.

For husleieavtaler bruker banken leietakers marginale lånerente, mens for maskiner og kjøretøy har banken anvendt den implisitte renten i leieavtalen. Indeksjustering av husleiekostnader er hensyntatt i beregningen av forpliktelsen basert på det som lå til grunn ved iverksettelsestidspunktet.

Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på konsernets utbyttepolitikk eller finansieringsmuligheter. Konsernet har ikke vesentlige restverdigarantier knyttet til sine leieavtaler.

Opsjoner om å forlenge en leieavtale.

Bankens leieavtaler av bygninger har leieperioder opptil 10 år. Flere av avtalene inneholder en rettighet til forlengelse som kan utøves i løpet av avtalens siste periode. Ved inngåelse av en avtale vurderer banken om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves. Banken har ikke hensyntatt forlengelse utover avtalt leieperiode.

Anvendte praktiske løsninger

Banken leier også PC-er, IT-utstyr og maskiner med avtalevilkår fra 1 til 3 år. Banken har besluttet å ikke innregne leieavtaler der den underliggende eiendelen har lav verdi eller har kortsiktig varighet, herunder 12 måneder. Banken innregner dermed ikke leieforpliktelser og bruksretteiendeler for noen av disse leieavtalene. I stedet kostnadsføres leiebetalingene når de inntreffer.

RSM

RSM Norge AS

Ruseløkkveien 30, 0251 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Grue Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Grue Sparebank som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak §1-4, 2. ledd b og IFRS Accounting Standards som godkjent av EU med mindre annet følger av forskriften.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Grue Sparebank sammenhengende i 8 år fra valget på generalforsamlingen den 28. februar 2017 for regnskapsåret 2017.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Penneo Dokumentnøkkel: EWL08-CLJHY-RMA8H-SOBYK-5BVO3-NWU5G

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
ASSURANCE | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS (organisasjonsnummer 982316588), RSM Advokatfirma AS (organisasjonsnummer 914095573), RSM Norge Kompetanse AS (organisasjonsnummer 925107492).

RSM Norge AS er medlem av RSM-nettverket og driver under navnet RSM. RSM er forretningsnavnet som brukes av medlemmene i RSM-nettverket. RSM Advokatfirma AS og RSM Norge Kompetanse AS er selskaper tilknyttet RSM Norge AS.

Hvert medlem i RSM-nettverket er et selvstendig revisjons- og rådgivningsfirma med uavhengig virksomhet. RSM-nettverket er ikke selv en egen juridisk person av noen form i noen jurisdiksjon.

RSM

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Bankens rutiner og systemer for oppfølging av utlån og identifisering av utlån med nedskrivningsbehov, samt vurderingen av disse utlånene anses som sentrale. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bruken av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden, og kan også ha betydning for overholdelse av kapitaldekningsregelverket. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder på grunn av den betydelige andelen utlånene representerer i balansen, samt betydningen av det skjønn ledelsen utøver som del av rutinen ved vurderingen av nedskrivningsbehov.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap. Etter IFRS 9 skal banken fordele engasjementene i 3 steg ved beregning av forventet tap (ECL) på utlån og garantier som omfattes av nedskrivningsreglene. Ved førstegangs innregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig, skal engasjementene plasseres i steg 1 og det avsettes for 12-måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig skal engasjementene overføres til steg 2 og det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Hvis kredittrisikoen svekkes ytterligere og engasjementene enten er i mislighold eller det blir foretatt individuell nedskrivning, skal engasjementene overføres til steg 3. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet, og modellen som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til disse segmentene. Vi har særlig fokusert på:

- Ledelsens prosess for identifisering av utlån som skal overføres til steg 3, og de forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån i steg 3
- De prosesser ledelsen har iverksatt for beregning av nedskrivninger for utlån i steg 1 og 2
- Ledelsens prosess for oppfølging av bankens største engasjementer

Hvordan vi håndterte forholdet i revisjonen

Våre revisjonshandlinger inkluderer forståelse av og testing av den interne kontroll og effektiviteten av de viktigste kontrollene innenfor utlån og prosedyrer for nedskrivning for mulig tap på lån. Vår testing av kontrollene gir oss et grunnlag for avklaring av type, tidspunkt og omfanget av våre øvrige revisjonshandlinger. Vi har skaffet oss en forståelse av bankens kredittpolicy, og evaluert prosessene for identifisering av nedskrivningsbehov i henhold til IFRS 9.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og relevante kontroller rettet mot å sikre:

- beregninger og metode som ble benyttet i modellen
- at modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen

Vi har i tillegg kontrollert bankens overholdelse av kredittprosess på et utvalg av kunder med fokus på betjeningsevne og sikkerhet. For et utvalg av misligholdte og tapsutsatte engasjementer har vi kontrollert ledelsens prognose for kontantstrømmer og verdivurdering av sikkerheter. Vi har evaluert konsistensen av de viktigste forutsetningene, herunder i lys av gjeldende markedssituasjon, og sammenlignet disse med vår egen forståelse av de aktuelle parameterne. Vi har rekalkulert ledelsens beregning for å verifisere nøyaktigheten av regnskapsførte nedskrivninger.

Penneo Dokumentnøkkel: EWL08-CLHHY-RMA8H-SOBYK-5BVQ3-WWU5G

I tillegg har vi på et utvalg av friske engasjementer vurdert om låntakers betjeningsevne og sikkerhet er tilfredsstillende, og at det ikke foreligger indikasjoner på nedskrivningsbehov. Utvalget er basert på oversikt over bankens største engasjementer, bevilgningsprotokoll og risikoklassifiseringssystemet.

Bankens note 2,3 og note 5-13 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av bankens tapsmodell og for hvordan banken estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9. Vi har lest notene og vurdert om informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak §1-4, 2. ledd b og IFRS Accounting Standards som godkjent av EU med mindre annet følger av forskriften. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

Penneo Dokumentnøkkel: EWLQR-CLHHY-RMA8H-5QBYK-5BVQ3-NWU5G

RSM

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Oslo, 23. mars 2025
RSM Norge AS

Alf Rune Sveen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentnøkkel: EWL08-CLHY-RMA8H-SOBYK-5BVQ3-NWU5G

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Sveen, Alf Rune
Partner
Serienummer: no_bankid:9578-5993-4-911459
IP: 188.95.xxx.xxx
2025-03-23 14:34:24 UTC

Sveen, Alf Rune
Statsautorisert revisor
Serienummer: no_bankid:9578-5993-4-911459
IP: 188.95.xxx.xxx
2025-03-23 14:34:24 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: EWL08-CLHY-RMA8H-SOBYK-5BVQ3-NWU5G

Dette dokumentet er signert digitalt via **Penneo.com**. De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl ved bruk av et sertifikat og et tidsstempel fra en kvalifisert tillitstjenesteleverandør.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt
Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S.** Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator,** eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

GRUE spareBANK

Kirkenær
Solørveien 1048
2261 Kirkenær

Elverum
Lundgaardvegen 13
2408 Elverum

Flisa
Kaffegata 9
2270 Flisa

Hamar
Grønnegata 41
2317 Hamar

Telefon 62 94 91 00
epost@gruesparebank.no
www.gruesparebank.no

GRUE spareBANK En alliansebank i eika.